

Jaarverslag 2025

Inhoud

4 – 6	Voorwoord
7	In memoriam - René Karst
8 – 12	Bestuursverslag
9	Missie en Visie
10	Verandertheorie
11 – 25	Ondersteuning gemeenten
12 – 16	Het ondersteuningsprogramma gemeenten
17 – 19	Kennisontwikkeling en kennisdeling
19 – 22	Expertisepunt Basisvaardigheden
22 – 23	Startpunt Ik wil leren
24 – 25	Evaluatie, monitoring en verantwoording
26 – 31	Werkgeversaanpak
32 – 48	Op de agenda
38 – 39	Taalheldenprijs
40 – 42	Week van lezen en schrijven
42	Verkiezingskrant in gewone taal
43 – 46	Politiek en publiek
46	Libelle Winterboek
47 – 48	Achterban en bereik
49 – 57	Over ons
50 – 53	De organisatie
53	Vertrouwenspersoon
53 – 54	Ondernemingsraad
54 – 56	Bestuur en Raad van Toezicht
58 – 61	Financiën
62 – 83	Jaarrekening

Voorwoord

Route naar gelijkwaardigheid

De doelgroep centraal stellen. Niet als slogan, maar in alles wat we doen. In 2025 is dat ons écht gelukt. Daar ben ik trots op. Het is een bewuste koers die we als stichting hebben gekozen. Want wie kan beter uitleggen wat het betekent om moeite te hebben met lezen, schrijven of rekenen dan de mensen die het zelf ervaren? Hun verhalen maken zichtbaar wat cijfers alleen niet kunnen: het gaat om kansengelijkheid, kansen kunnen pakken, om meedoen.

Tijdens de uitreiking van de Taalheldenprijs lag de presentatie dit keer deels in handen van Irma van Leerdam, ervaringsdeskundige op het gebied van laaggeletterdheid. En in gesprekken met politieke partijen, bijeenkomsten met partners en tijdens werkbezoeken stonden ervaringsdeskundigen niet naast ons, maar vóór ons. Hun ervaringen maken duidelijk wat het belang is van volwassenenonderwijs en wat er nodig is.

“Hun verhalen maken zichtbaar wat cijfers alleen niet kunnen: het gaat om kansengelijkheid, kansen kunnen pakken, om meedoen.”

3 miljoen

In Nederland hebben ongeveer 3 miljoen mensen tussen de 16 en 75 jaar moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Het gaat om mensen met uiteenlopende achtergronden, talenten en ambities. Anders dan in het reguliere onderwijs is er geen standaard traject of vanzelfsprekende route om op latere leeftijd basisvaardigheden (bij) te leren. Dat maakt de aanpak van laaggeletterdheid uitdagend. Het vraagt van onze organisatie en collega's kennis en het vermogen om partijen bewust te maken en bij elkaar te brengen.

Dat samenwerken deden we in 2025 ook op nieuwe manieren. We zijn opgenomen als maatschappelijke coalitie Laaggeletterdheid binnen de Publieke Ontwerpcoalities van PONT – de Publieke Ontwerppraktijk. Samen met toegewijde partners als VNG, Divosa, de bibliotheekketen, Stichting ABC en de MBO Raad willen we niet wachten op beleid, maar gaan we aan de slag, samen met de doelgroep. We willen in de praktijk onderzoeken hoe we knelpunten in wetgeving, financiering en samenwerkingen kunnen doorbreken. Met één doel: mogelijkheden om (bij) te leren beschikbaar en bereikbaar maken op een wijze die aansluit bij de leerwens en persoonlijke situatie voor wie die stap wil zetten.

Ook in het bedrijfsleven bouwen we aan duurzame samenwerking zoals met partners als Essent en Bakker Barendrecht. Aandacht voor eenvoudige communicatie en toegankelijke dienstverlening en taalaanbod op de werkvloer is pas blijvend als het onderdeel wordt van de organisatiestrategie. Impact ontstaat niet door een snelle klap, maar door een gedragen en doordachte aanpak. Het zijn samenwerkingen waar we zien dat onze focus op verankering van basisvaardigheden binnen organisaties zijn vruchten afwerpt.

Om op impact te sturen, is eenduidige sturing nodig. Daarom hebben we in 2025 onze organisatiestructuur aangepast om onze strategie beter te kunnen realiseren. We kozen voor heldere verantwoordelijkheid en lieten de indeling van de teams aansluiten bij onze ambitie en kernactiviteiten. Deze verandering vroeg flexibiliteit van iedereen. Want in de verandering namen we afscheid van collega's en verwelkomden we nieuwe managers in ons MT. Daarmee brachten we duidelijkheid in verantwoordelijkheden en werd de slagkracht en gezamenlijkheid in het MT vergroot.

Als organisatie werden we diep geraakt door het plotselinge overlijden van onze collega Marleen Romeijn in april en het afscheid van onze ambassadeur René Karst in het najaar. Dat zijn momenten die alles even stilzetten en ons herinneren aan wat werkelijk telt.

Wat mij persoonlijk het meest blijft, zijn de ontmoetingen met mensen voor wie basisvaardigheden het verschil maken tussen buitenspel staan en meedoen. Zoals Jako Herrebout, onze Taalheld van 2025. In een radio-interview gaf hij aan dat hij in gesprek wilde met de commissaris van de Koning in Zeeland, Hugo de Jonge, om aandacht te vragen voor laaggeletterdheid in Zeeland. Dat gesprek kwam er. Dat is waar het om gaat: mensen die hun stem hervinden en niet alleen ambassadeur zijn, maar pleitbezorger – soms zelfs onverzettelijk. Zij overtuigen beter dan wie dan ook.

“Mensen die hun stem hervinden en niet alleen ambassadeur zijn, maar ook pleitbezorger. Zij overtuigen beter dan wie ook.”

Tegelijkertijd raken de verhalen. Zoals dat van een 17-jarig meisje, dat ondanks haar talent en doorzettingsvermogen lang niet werd gezien door haar docenten. Daardoor liep ze een grote achterstand op door omstandigheden buiten haar schuld. Zo is elke situatie anders en past laaggeletterdheid niet in een vast plaatje. Het vraagt dat we blijven luisteren en hiervoor aandacht vragen.

Daarom was het positief te noemen dat er in 2025 voor het eerst aandacht was voor volwassenenonderwijs in de Staat van het Onderwijs van de Onderwijsinspectie. Dat draagt bij aan bewustwording en laat zien

dat de positie van 3 miljoen mensen serieus wordt genomen. Tegelijkertijd staat volwassenonderwijs onder druk. We leven in een samenleving waarin wordt gedacht dat iedereen zelf zijn ontwikkeling wel regelt. Maar niet iedereen kan dat. En ook al is AI voor velen een hulpmiddel, als je de basis niet beheerst is het geen oplossing. Integendeel: het risico bestaat dat juist deze groep verder achterop raakt.

Ik ben trots op wat we samen met alle collega's hebben bereikt in 2025. Met onderwijsinstellingen, gemeenten, bibliotheken, organisaties, vrijwilligers, docenten, ervaringsdeskundigen en onze partners. En ik ben trots op de initiatieven als het leerplatform Leven Lang Ontwikkelen, de vele afgesloten taalakkoorden bij gemeenten, de geweldige aandacht in de Week van lezen en schrijven en de lancering van Basisvaardigheden In Zicht. In dit verslag leest u hier meer over. Dit hebben we kunnen doen dankzij alle partners, giftgevers en fondsen waaronder de Nationale Postcode Loterij. Grote dank voor jullie vertrouwen en (financiële) steun! En dank aan iedereen die zich met gedrevenheid en betrokkenheid inzet om (bij)leren op elk moment in het leven mogelijk te maken!

Hanneke Propitius

Directeur-bestuurder

In memoriam – René Karst

René Karst

Op 21 november 2025 is René Karst overleden. De liedjesschrijver en zanger werd 59 jaar. Zijn overlijden kwam plotseling en raakt ons diep. Sinds 2019 was hij ambassadeur van Stichting Lezen en Schrijven.

René zette zich met overtuiging in voor mensen die moeite hebben met basisvaardigheden – taal, rekenen en digitale vaardigheden. Hij sprak met hen, luisterde naar hun verhalen en gaf hen het gevoel dat ze gezien werden. Met zijn oprechte aandacht en betrokkenheid maakte hij ruimte voor verhalen die niet altijd vanzelf worden gehoord.

In 2023 en 2024 was hij juryvoorzitter van de Taalheldenprijs. Met grote toewijding vervulde hij die rol. Ook trad hij regelmatig op bij activiteiten van onze stichting, zoals de jaarlijkse Week van lezen en schrijven. Daarnaast gaf hij veel interviews op radio en televisie. Zo droeg hij eraan bij dat er bij een breed publiek meer aandacht was voor laaggeletterdheid.

In 2019 schreef René een speciaal lied over moeite hebben met lezen en schrijven. Daarmee gaf hij woorden en muziek aan een onderwerp dat voor veel mensen persoonlijk en kwetsbaar is. Samen met zangeres Carola Smit maakte hij bovendien de theatervoorstelling 'Letter voor Letter', waarin het leren lezen en schrijven op latere leeftijd centraal stond.

Met zijn inzet, zichtbaarheid en betrokkenheid heeft René een blijvende bijdrage geleverd aan onze missie. Wij blijven hem voor altijd dankbaar voor wat hij voor onze stichting heeft gedaan.

Bestuursverslag

Missie en Visie

Een samenleving waarin iedereen meedoet

In Nederland hebben 3 miljoen volwassenen moeite met lezen, schrijven en/of rekenen. Daardoor hebben ze ook vaak moeite met een computer of een smartphone. Dat heeft veel gevolgen. Een baan vinden, gezond leven en grip hebben op je geldzaken is dan lastiger.

Visie

Wij geloven dat onze samenleving sterker is als iedereen mee kan doen. Dat kan alleen als iedereen voldoende kan lezen, schrijven, rekenen en voldoende digitaal vaardig is. De hele samenleving is verantwoordelijk om dit mogelijk te maken. Wij zorgen voor bewustwording en vergroten kennis over laaggeletterdheid. Ook helpen we de juiste partijen om in beweging te komen. Zo vergroten we samen zelfredzaamheid en daarmee de kansengelijkheid in Nederland.

Missie

Wij zetten ons in voor iedereen die moeite heeft met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. We zorgen ervoor dat mensen deze basisvaardigheden kunnen (bij)leren; op elk moment in hun leven, passend bij hun situatie en leerbehoeften. Dit doen we samen: we verbinden partijen zodat zij laaggeletterdheid onder volwassenen kunnen verminderen.

We signaleren kansen en knelpunten in de praktijk. We vullen deze signalen aan met onderzoek, kennis van ervaringsdeskundigen en partners. Daarmee ontwikkelen wij passende methoden en interventies. Daarnaast zetten we onze expertise in om landelijk beleid te verbeteren. Dit doen we door te adviseren en te agenderen. Zo creëren we bewustwording en draagvlak voor het verbeteren van basisvaardigheden.

In dit jaarverslag vind je een greep uit wat we in 2025 hebben gedaan. Het jaarverslag geeft een goede indruk van onze activiteiten en behaalde resultaten.

Verandertheorie

Mensen zijn zelfredzaam en kunnen meedoen in de maatschappij doordat hun basisvaardigheden zijn versterkt

Zo dragen we samen met alle partijen eraan bij dat **mensen die moeite hebben met basisvaardigheden** dit op elk moment in hun leven kunnen (bij)leren omdat zij:

- Kunnen starten met leren
- Een positieve leerervaring hebben
- Wat ze leren ook kunnen gebruiken
- En door (kunnen) leren

Zo dragen we samen met alle partijen eraan bij dat **de samenleving** er verantwoordelijkheid voor neemt dat mensen die moeite hebben met basisvaardigheden mee kunnen doen.

Hiermee bereiken we dat betrokken partijen zich inzetten om laaggeletterdheid onder volwassenen te verminderen

- Aanbieders verzorgen kwalitatief, passend, contextgericht en samenhangend (les)aanbod;
- Toeleiders bereiken en motiveren mensen die moeite hebben met basisvaardigheden;
- Politiek en maatschappelijke organisaties zorgen voor ambitie, wettelijk kader, beleid en financiering;
- Gemeenten voeren integraal beleid op basisvaardigheden voor volwassen en hebben de regie over een goed functionerend lokaal netwerk basisvaardigheden;
- Bedrijven borgen de aanpak basisvaardigheden binnen hun bedrijf en zorgen voor een positieve leercultuur op de werkvloer;
- Individuen en partijen in de samenleving zijn zich bewust van laaggeletterdheid, de impact hiervan op individuen en de samenleving als geheel, én dragen hun steentje bij aan een inclusievere samenleving.

Wat Stichting Lezen en Schrijven doet:

- We doen onderzoek, delen kennis en zijn een vraagbaak
- We zetten ervaringskennis in
- We ontwikkelen methodieken, interventies, meetinstrumenten, materialen
- We signaleren, brengen beweging en adviseren
- We creëren bewustwording en draagvlak
- We verbinden en versterken netwerken

Ondersteuning gemeenten

Activiteitenverslag instellingssubsidie

Stichting Lezen en Schrijven ontvangt van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een instellingssubsidie voor de ondersteuning van gemeenten bij de aanpak van beperkte basisvaardigheden. In dit hoofdstuk doen we verslag van de activiteiten waarvoor we in 2025 deze instellingssubsidie hebben ontvangen.

Het ondersteuningsprogramma gemeenten

De wettelijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat volwassenen die basisvaardigheden missen, toegang hebben tot passend onderwijs ligt bij gemeenten. Zij hebben daarin een regierol en financieren het onderwijsaanbod. Stichting Lezen en Schrijven ondersteunt gemeenten bij de invulling van die rol. We zien dat gemeenten de rol steeds beter oppakken. Daarbij hoort de verantwoordelijkheid voor het opstellen van beleid en de uitvoering ervan. We hebben daardoor afgelopen jaar onze eigen rol in de lokale uitvoering verder kunnen afbouwen. We zijn zelf minder in de uitvoering gestapt en hebben sterker ingezet op de rol als adviseur, aanjager en kennispartner. Zo hebben we kennis, instrumenten en materialen overgedragen aan lokale partijen om hen te helpen bij de uitvoering.

We hebben op deze manier in 35 arbeidsmarktregio's gemeenten geholpen bij de aanpak van beperkte basisvaardigheden voor volwassenen. We leggen in samenwerkingsafspraken met gemeenten vast

wat de ambitie is van de gemeente en welke ondersteuning wij daarbij aansluitend bieden. We bieden daarmee gemeenten duidelijkheid over onze inzet vanuit samenwerking. Vaak speelt de centrumgemeente in de arbeidsmarktregio een coördinerende rol in de totstandkoming hiervan. In 2025 hebben we met 90% van de gemeenten samenwerkingsafspraken gemaakt.

In 2025 zijn wij gestart met de stuurgroep bestaande uit OCW, VNG en Divosa om ons ondersteuningsprogramma aan te laten sluiten bij ontwikkelingen en knelpunten en/of kansen te kunnen signaleren. Daarin is afgesproken om de samenwerkingsafspraken vanaf 2027 een meerjarig karakter te geven. Daarmee kunnen we werken aan langdurige samenwerkingsrelaties met gemeenten en krijgt ons ondersteuningsaanbod een duurzaam karakter.

Vorig jaar gaven gemeenten aan dat zij ons aanbod van interventies, instrumenten en diensten onoverzichtelijk vonden. Ook kwam de samenhang in het aanbod en daarmee de aanpak van basisvaardigheden onvoldoende naar voren. Daarom hebben we afgelopen jaar geïnvesteerd in het samenvoegen en integreren van interventies van ons aanbod in 4 levensdomeinen; geld, gezondheid, gezin en participatie.

Uit tevredenheidsonderzoek blijkt dat de ondersteuning door Stichting Lezen en Schrijven positief beoordeeld wordt. Deelnemers geven zowel de algehele ondersteuning als de informatie door Stichting Lezen en Schrijven een 8 als rapportcijfer. 94% van de respondenten geeft aan tevreden te zijn met de kennisontwikkeling en -deling door Stichting Lezen en Schrijven. Uit de open vragen blijkt dat contactpersonen bij de gemeenten onder andere de kennis, betrokkenheid en korte lijntjes waarderen.

Een mooie erkenning dat onze ondersteuning aansluit bij de behoeften van gemeenten.

Verstevigen van de integrale aanpak

Integratie van beleidsdomeinen

Moeite hebben met basisvaardigheden heeft invloed op gezondheid, inkomen, mee kunnen doen en kansen op werk. Als we de aanpak van basisvaardigheden een stap verder willen brengen, dan is samenwerken met andere beleidsdomeinen essentieel. Oftewel: het integraal werken vanuit verschillende levensgebieden. Wij zien dat meer gemeenten dit omarmen.

Op basis van de samenwerkingsafspraken met gemeenten wordt door gemeenten het meeste ingezet om basisvaardigheden te versterken vanuit de domeinen 'Participatie' en 'Gezin'. Met het versterken van basisvaardigheden wordt gewerkt aan het verstevigen van zelfredzaamheid en bestaanszekerheid van inwoners en gelijke kansen voor elk kind.

Onze collega's die gemeenten ondersteunen en adviseren zien dat er bij gemeenten met name aandacht is voor het belang van basisvaardigheden op beleidsmatig en uitvoerend niveau. Op management- en bestuurlijk niveau is nog winst te behalen qua bewustwording en kennis. Om vorm te geven aan integraal werken op alle niveaus, heeft Stichting Lezen en Schrijven het Maatwerktraject Integrale Aanpak ontwikkeld. Uit onderzoek blijkt dat bijna alle gemeenten die op die manier werken, echt stappen zetten in het realiseren van een integrale aanpak. Gemeenten waar concreet beleid wordt ondersteund door bestuurlijke ambities, zetten vaak grotere stappen in de uitvoering. Ze ervaren een duidelijke opdracht.

In totaal hebben adviseurs van Stichting Lezen en Schrijven in 2025 11 gemeenten ondersteund bij het verder brengen van de integrale aanpak die zij in 2024 waren begonnen en zijn er 6 nieuwe gemeenten gestart. Ook in gemeenten die niet werken met het Maatwerktraject Integrale Aanpak, werken we aan versteking van de integrale aanpak. Bij het opstellen van meerjarenafspraken met gemeenten willen we hier een verdere impuls aan geven.

Tussen 2020 en 2025 is vanuit het programma Tel mee met Taal de Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid uitgevoerd. Daarin zijn gemeenten ondersteund bij het ontwikkelen van een preventieve aanpak binnen gezinnen. Hiermee levert Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid een directe bijdrage aan het verminderen van intergenerationele overdracht van laaggeletterdheid. De Gemeentelijke Gezinsaanpak Geletterdheid werd uitgevoerd in samenwerking met Stichting Lezen (penvoerder), de Koninklijke Bibliotheek en SPN. In totaal werken nu 45 gemeenten actief met het stappenplan, terwijl via bibliotheken nog veel

meer gemeenten worden bereikt. Op gezinsaanpak.nl vinden lokale netwerken de kennisbank en het monitorinstrument waarmee gemeenten hun voortgang gericht kunnen volgen.

We constateren dat de inzet op de gemeentelijke gezinsaanpak leidt tot sterkere gemeentelijke regie, betere interne samenwerking en effectievere partnerschappen tussen betrokken organisaties.

Dat in het merendeel van de samenwerkingsafspraken in 2025 is ingezet op het voorkomen van laaggeletterdheid door middel van een gezinsgerichte aanpak, is een signaal dat de aanpak aansluit bij de gemeentelijke prioriteiten.

Verstevigen lokale infrastructuur voor de uitvoering van de aanpak

Uit het tevredenheidsonderzoek blijkt dat 85% van de respondenten tevreden is met onze ondersteuning bij het versterken van lokale taalnetwerken. Een belangrijke pijler in deze ondersteuning is de inzet van het instrument Groeimodel. Dit instrument werkt goed en wordt door gemeenten gewaardeerd, maar we zien kansen om het vaker en structureler in te zetten. Daarom hebben we in 2025 extra geïnvesteerd in het verbeteren van zowel de interne als externe communicatie over het Groeimodel.

Het Groeimodel is in 2025 3 keer ingezet. In de gemeenten Diemen, Sneek en Dalfsen. Graag zetten we het Groeimodel vaker in bij gemeenten. Daarom hebben we de interne en externe communicatie aangepakt. Intern, zodat collega's (nog) beter op de hoogte zijn van wat het inhoudt. Extern leverden we onder anderen het volgende op:

- Interventiebeschrijving
- Kennisblad Groeimodel aanpak laaggeletterdheid
- Webinar over het Groeimodel

We merken dat ambtenaren van de gemeente behoefte hebben aan een verslag met iets meer 'body'. Daarom ontwikkelen we in 2025 een format voor een rapport dat we meteen testen bij 2 gemeenten. In dit rapport staan o.a. de resultaten van de flitspeiling met meer informatie over het Groeimodel, met daarbij duiding en actiepunten.

We hebben het Groeimodel samen met het Departement Bestuurs- en Organiseringswetenschap van de Universiteit Utrecht (USBO,) in 2024 ontwikkeld. Het model is gebaseerd op wetenschappelijke inzichten. USBO gaf aan in 2026 geen tijd meer beschikbaar te hebben voor de analyses en het opstellen van rapporten. Daarom vond een zorgvuldige overdracht van de inzichten plaats van de USBO naar Stichting Lezen en Schrijven. De getrainde moderators faciliteren de werksessies. Ondersteund door de flitspeiling, die wordt uitgezet en geanalyseerd door team Kennis en Impact. Met USBO is afgesproken dat zij betrokken blijven bij de 5-jaarlijkse landelijke analyse van alle flitspeilingen. De analyse helpt om een beeld te krijgen van de landelijke trend. En dan vooral in vergelijking met de bevindingen van de gemeenten in de lokale netwerkaanpak van laaggeletterdheid.

Naast het Groeimodel ondersteunen we gemeenten op verschillende manieren bij het versterken van hun lokale netwerken. Gemeenten geven in het tevredenheidsonderzoek aan dat zij behoefte hebben aan meer praktische informatie over het

versterken en verstevigen van netwerken. Om in deze behoefte te voorzien organiseren wij in 2025 samen met het Expertisepunt Basisvaardigheden, meerdere goed bezochte webinars en kennissessies.

Het merendeel van de lokale netwerken bestaat uit bibliotheken, welzijnsorganisaties, formele en non-formele aanbieders. Daarnaast zien we dat steeds meer taalhuizen in toenemende mate aanbod ontwikkelen. Tegelijkertijd vraagt de aansluiting van het aanbod van cursussen/lessen en activiteiten, het doorverwijzen van mensen als ze een vervolg en/of ander aanbod zoeken en het bereiken van de doelgroep nog verdere aandacht. Daarom blijft het van belang om te investeren in een sterk en goed vertakt taalnetwerk.

We ondersteunen gemeenten met advies, procesbegeleiding en kennisdeling bij het verstevigen van hun lokale infrastructuur. Dat doen we onder andere door gemeenten te ondersteunen met kennis over het programma van eisen, de gunningscriteria en de aansluiting op het bestaande beleidskader. Wij ondersteunden afgelopen jaar 3 arbeidsmarktregio's bij het opstellen van een aanbesteding voor volwasseneneducatie, waardoor de kwaliteit van de aanbesteding verbeterde.

Bereiken en bedienen van mensen met Nederlands als moedertaal

Voor veel gemeenten blijft het een uitdaging om mensen met Nederlands als moedertaal te bereiken. Personen die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en vaak ook digitale vaardigheden, zijn zich hier lang niet altijd van bewust. Ook is er sprake van schaamte en minder positieve

leerervaringen waardoor zij zelden zelf aangeven dat zij ondersteuning nodig hebben bij basisvaardigheden.

De meeste lokale taalnetwerken hebben aanbod voor het (bij) leren van de basisvaardigheden voor de doelgroep van mensen met Nederlands als moedertaal. Het is belangrijk dat het aanbod goed aansluit op de leervragen en persoonlijke situatie. Door gemeenten te adviseren, samenwerkingsprocessen te begeleiden en onze kennis te delen, versterken we de lokale infrastructuur die nodig is om formele en non-formele aanbieders goed te laten functioneren. Daarnaast ondersteunen we gemeenten in hun regierol, zodat zij beter toegerust zijn om de samenwerking met bibliotheken, taalhuizen, welzijnsorganisaties en andere partners te organiseren. Daarmee dragen wij indirect, maar doelgericht, bij aan de kwaliteit, stabiliteit en bereikbaarheid van het lokale aanbod.

Structureel screenen

De Basismeters zijn eenvoudig af te nemen online instrumenten, waarvan de uitslag direct digitaal zichtbaar is. Ze geven in ongeveer 15 minuten een indicatie of iemand mogelijk moeite heeft met basisvaardigheden. De volgende Basismeters zijn beschikbaar:

- Taalmeter
- Rekenmeter
- Digimeter

Na het invullen van een Basismeter volgt een gesprek over de uitslag. De uitslag is een aanknopingspunt voor dat gesprek, waarna de professionals mogelijk de deelnemer kan doorverwijzen naar passend lesaanbod.

Hoewel de meeste lokale taalnetwerken aanbod hebben voor mensen met Nederlands als moedertaal, wordt deze groep nog steeds maar beperkt bereikt. Adviseurs hebben in 2025 in 93 gemeenten ondersteund bij het proces om structureel te screenen, om zo deze groep mensen beter in beeld te krijgen.

In totaal zijn er in 2025 2.434 deelnemers gescreend die ofwel de Nederlandse basisschool hebben gevolgd of Nederlands als moedertaal hebben. Van deze groep kregen 1.270 deelnemers een indicatie, wat neerkomt op 52%. Organisaties kunnen aangeven of deelnemers op basis van zo'n indicatie zijn doorverwezen naar ondersteuning, maar dit wordt in de praktijk nauwelijks geregistreerd. Daardoor ontbreekt goed zicht op de daadwerkelijke ondersteuning van deze groep.

We concluderen dat structureel screenen met de Basismeters (Taalmeter, Rekenmeter en Digimeter) effectief is om de groep van mensen met Nederlands als moedertaal te vinden. Door gebrekkige registratie van doorverwijzen is er wel behoefte aan beter inzicht in wat er na het ontvangen van een indicatie gebeurt.

Kennis-ontwikkeling en kennisdeling

Partners

Onze organisatie maakt deel uit van EPALE. EPALE is een Europese, meertalige, open gemeenschap met als leden professionals in de volwasseneneducatie, zoals leraren, opleiders, onderzoekers, academici en beleidsmakers. EPALE is onderdeel van het Erasmus+-programma. Het aanmoedigen van meer en betere educatiemogelijkheden voor alle volwassenen is een belangrijk onderdeel van de strategie van de Europese Unie. Onze collega is actief betrokken als ambassadeur bij dit netwerk en praat in die rol mee over volwasseneneducatie en het onder de aandacht brengen van het belang van volwasseneneducatie.

Ook zijn wij actief lid van de Leescoalitie. Halfjaarlijks komen onderzoeksmedewerkers van onze stichting, van de Stichting Lezen en de Koninklijke Bibliotheek bij elkaar om onderzoeksplannen door te spreken. De bedoeling is om waar mogelijk samen te werken aan onderzoeken.

Verder maakt onze stichting deel uit van de klankbordgroep van het Proctoraat Taalondersteuning Nederlandse Taal van het ROC Mondriaan. Het doel van deze groep is het vaststellen van definities die betrekking hebben op basisvaardigheden, taal etc., de duiding van kennis en cijfers én om advies te geven over de onderzoeken van het proctoraat.

Rapporten met kennis over doelgroep

In opdracht van Stichting Lezen en Schrijven verschijnt in 2025 het rapport, *Laaggeletterden in de veranderende wereld van werk*, opgesteld door het ROA van de Universiteit Maastricht. Dit zijn de belangrijkste bevindingen:

- Technologische ontwikkelingen, digitalisering en de groene transitie veranderen de arbeidsmarkt snel.
- Laaggeletterden en -gecijferden hebben moeite om deze veranderingen bij te houden en zijn daardoor extra kwetsbaar.
- Laaggeletterden zijn vaker dan niet-laaggeletterden werkzoekend of inactief.
- Zij hebben vaker Nederlands niet als moedertaal en werken in sectoren als schoonmaak, transport en horeca.
- Ze hebben vaker tijdelijke banen, verdienen minder, volgen minder vaak ICT-trainingen en ervaren minder veranderingen op het werk.
- Toch voelt bijna 30% zich overgekwalificeerd.
- Het advies van het rapport: beleidsmatig vraagt dit om gerichte ondersteuning, vooral in sectoren met veel laaggeletterden, en om meer inzet op leven lang leren. Daarbij is het belangrijk om onderscheid te maken tussen matig en zeer laaggeletterden, omdat de laatste groep het vaakst achterblijft op de arbeidsmarkt en bij digitale ontwikkelingen.

Kennisdeling

Landelijke kennisateliers

In 2025 organiseren we **18 kennissessies** voor gemeenteambtenaren, uitvoerende professionals, bibliotheken en taalaanbieders. De bijeenkomsten zijn gericht op ondersteuning van de lokale aanpak basisvaardigheden en op kennisdeling tussen beleid en praktijk. De thema's sluiten aan bij de behoeften uit het veld (die ieder jaar in het

Tevredenheidsonderzoek worden uitgevraagd). Behandelde thema's zijn o.a. integraal werken, regievoering gemeenten, bereik van mensen met Nederlands als moedertaal leiden naar aanbod, nieuwe professionals en kennismaken met Taalambassadeurs.

Enkele extra themabijeenkomsten, zoals over aanbestedingen en Basisvaardigheden In Zicht, zijn toegevoegd op basis van actuele vragen uit het veld. Vanuit het Expertisepunt Basisvaardigheden zijn extra taalhuiscafés georganiseerd om praktijkkennis verder te verdiepen. De sessies vinden zowel online als fysiek plaats. Er komen 77 deelnemers op af. Een jaar eerder zijn dat er 49. Deelnemers geven een gemiddelde waardering van rond de 8 (variërend van 6,4 tot 8,3).

Kennisdeling intern

We proberen altijd ruimte te maken voor stagiaires en studenten. In 2025 doet een stagesstudent van de University of Twente - Master bestuurskunde voor haar scriptie onderzoek naar het verband tussen gemeentelijke achtergrondkenmerken en de opname van basisvaardigheden in lokale coalitieakkoorden. In het kort zijn de belangrijkste bevindingen:

- In de meeste gemeentelijke coalitieakkoorden worden basisvaardigheden genoemd, maar in ongeveer een kwart helemaal niet. Meestal gebeurt het indirect.
- De aandacht gaat vooral uit naar taal- en digitale vaardigheden; rekenvaardigheden komen nauwelijks aan bod.
- Worden basisvaardigheden opgenomen, dan zien we 2 benaderingen: het versterken van vaardigheden of het rekening houden met verminderde vaardigheden.
- Het type gemeente lijkt van invloed: universiteitssteden noemen basisvaardigheden het vaakst en focussen relatief meer op versterking; kleinschalige en welvarende gemeenten doen dit minder en richten zich vaker op compensatie.
- Politieke kleur speelt mee: rechtse coalities nemen basisvaardigheden relatief vaak op, maar leggen de nadruk op het omgaan met beperkingen; linkse en midden coalities focussen iets vaker op versterking.
- De opname van basisvaardigheden hangt sterk af van lokale kennis (zoals statistieken), bestaand beleid en de persoonlijke affiniteit van individuele onderhandelaars.

Een andere masterstudent van de Universiteit Utrecht - sociologie doet in 2025 onderzoek naar welke factoren de bereidheid van werkgevers beïnvloeden om basisvaardighedentraining op de werkvloer te stimuleren. En dan specifiek in sectoren met veel laaggeletterde werknemers. De belangrijkste bevindingen zijn:

- Problemen worden meestal in kleine organisaties informeel (laagdrempelig, persoonlijk) opgelost, waardoor de noodzaak voor scholing ontbreekt.
- Digitalisering maakt moeite met basisvaardigheden soms zichtbaar (invullen vakantieverlof), maar kan het ook verhullen (spraakmemo of foto opsturen).
- Werkgevers investeren vaker in training als zij persoonlijk of moreel gemotiveerd zijn.
- Economische voordelen worden wel herkend, maar nog weinig onderbouwd met data.
- Morele overwegingen, zoals goed werkgeverschap, spelen een belangrijke rol.

Kwaliteitsbewaking Succes Reeks

De leerreeks Succes is ontwikkeld door Stichting Lezen en Schrijven en overgedragen aan Boom Uitgeverij. Wel zijn wij nog betrokken bij de kwaliteit van de inhoud. Zo wordt bij herdruk van Succes-materialen vooraf gecontroleerd of de inhoud nog actueel en correct is. In 2026 volgt samen met uitgeverij Boom een onderzoek over het gebruik en inzet van Succes!

Expertisepunt Basisvaardigheden

Het Expertisepunt Basisvaardigheden is een landelijk onafhankelijk en neutraal kennispunt voor het delen van kennis op het gebied van basisvaardigheden voor volwassenen. De ambitie van het Expertisepunt Basisvaardigheden is om de impact van de lokale aanpak van basisvaardigheden te vergroten. Dat gebeurt door het delen, uitwisselen en bundelen van kennis uit onderzoek, praktijk en ervaring. Dit doet het Expertisepunt Basisvaardigheden specifiek voor de doelgroepen Gemeenten, Taalhuizen, Sociaal Professionals en Vrijwilligers. Stichting Lezen en Schrijven voert het Expertisepunt Basisvaardigheden samen met Movisie uit.

Kennisbank voor lokale en landelijke partners

Het Expertisepunt Basisvaardigheden is verantwoordelijk voor de online kennisbank die actuele en relevante kennis bevat voor sociaal professionals, gemeenten, taalhuizen en vrijwilligers. De kennisbank is in 2025 aangevuld met 47 nieuwe kennisitems (waaronder onderzoeken, artikelen, praktijkvoorbeelden, en kennisdocumenten). Daarnaast zijn alle eerder geplaatste items geactualiseerd. Beide kanalen kennen een (lichte) groei van het aantal ontvangers. De nieuwsbrief is gegroeid naar 2.380 abonnees. Dat is een groei van 3%. Op het LinkedIn-kanaal is een groei van 12% (3.480 volgers) te zien.

Om alle kennis goed vindbaar te maken voor de verschillende doelgroepen, zijn op de website 4 doelgroep pagina's ingericht. Op deze pagina's

staat de meest relevante kennis voor die doelgroep gebundeld. Van deze doelgroep pagina's wordt de pagina voor Vrijwilligers het meest bezocht (2.947 bezoekers), gevolgd door de pagina voor Taalhuizen (1.062), Gemeenten (755) en Sociaal professionals (533). Vrijwilligers vormen daarmee de grootste groep. Ze zoeken met name praktische informatie, materialen en ondersteuning voor hun inzet rond basisvaardigheden.

Bereik van de kennisbank

nieuwsbriefabonnees (+3%)

LinkedIn volgers (12%)

Kennissessies

Naast het bundelen en beschikbaar maken van kennis, organiseert het Expertisepunt Basisvaardigheden meer actieve vormen van kennisdeling en -uitwisseling. Hierin helpt het expertisepunt partners om hun kennis te delen en te vergroten. In 2025 zijn er 8 kennissessies georganiseerd samen met partners uit het werkveld. Voor Gemeentebtenaren zijn 3 online kennisateliers georganiseerd:

- Sturen op basisvaardigheden: van beleid naar uitvoering i.s.m. gemeente Zaanstad, gemeente Zwolle, USBO: 67 deelnemers.
- Alles wat je wilt weten over Basisvaardigheden In Zicht i.s.m. OCW, CBS en Etil: 180 deelnemers.
- Data als basis voor een integrale aanpak i.s.m. CBS, VNG en Movisie: 40 deelnemers.

Voor de doelgroep taalhuisprofessionals organiseerden we 3 online kenniscafés (Taalhuiscafés) gericht op kennisuitwisseling::

- Van intake naar aanbod (wegens belangstelling 2 keer georganiseerd): 44 deelnemers (in totaal).
- Het Oefenplein: 33 deelnemers.

Naast de online sessies organiseerden we 2 live kennissessies tijdens de Expertisepunt Basisvaardigheden Inspiratiemiddag voor sociaal professionals:

- Samenwerken aan eigen regie, i.s.m. Inversie Bewind, 35 deelnemers.
- In de startblokken voor een integrale aanpak basisvaardigheden, 55 deelnemers

Deelnemers beoordelen de sessies met mooie rapportcijfers:

Vraagbaak

Het Expertisepunt Basisvaardigheden is ook een vraagbaak voor het werkveld. In 2025 beantwoordt het expertisepunt 284 vragen. Dit is lager dan het jaar hiervoor omdat programma's waar het Expertisepunt Basisvaardigheden de vraagbaak voor was, zijn weggefallen. Het gaat om het Tel Mee Met Taal-programma en de TaalSchakelTrajecten. Het grootste deel van de vragen gaat over de nieuwe cijfers op Basisvaardigheden In Zicht. Ook leveren we een kennisdocument op over de rollen en taken binnen een taalhuis. Verder dragen

we bij aan het Wat Werkt-dossier van Movisie-Expertisepunt Basisvaardigheden over Armoede en basisvaardigheden, en aan het Wat Werkt-dossier over de inzet van ervaringsdeskundigen. Tot slot actualiseren we de bestaande kennisdocumenten en antwoorden op veelgestelde vragen op [de website](#). De antwoorden sluiten nu aan bij de huidige situatie en ontwikkelingen in het werkveld. Opmerkelijk is dat de overige vragen veelal 'individuele' vragen zijn, dat wil zeggen dat er weinig vragen zijn die door meer mensen gesteld worden. Dat geeft het nut aan van een vraagbaak waar professionals een antwoord krijgen op hun eigen vraag, naast de meer algemene vormen van kennisdelen die het Expertisepunt Basisvaardigheden uitvoert.

Impact van de Expertisepunt Basisvaardigheden-activiteiten

Sinds 2024 meten we de impact die we maken met de Expertisepunt Basisvaardigheden. Het meten van de impact doen we vooral bij de meer actieve vormen van kennisdelen: de Vraagbaak en de kennissessies. De impactmeting is in 2024

opgezet en dit jaar voeren we deze voor het eerst een volledig jaar uit. Daaruit komt een beeld van goede tevredenheid van deelnemers aan de sessies, iets mindere tevredenheid van vragenstellers over de gegeven antwoorden en een goed gebruik van de kennis die we delen via de website, nieuwsbrief en socials. Tegelijkertijd moeten we hierbij de kanttekening plaatsen dat het aantal gebruikers en deelnemers dat reageert op de impact-vragen heel klein is (10 Vraagbaak-gebruikers en 20 deelnemers aan kennissessies). Daarmee is de feedback niet representatief voor alle deelnemers en gebruikers. In 2026 kijken we of en hoe we de impactmeting kunnen bijstellen.

Basisvaardighedeninzicht.nl

Het Expertisepunt Basisvaardigheden beheert het dashboard Basisvaardigheden In Zicht (voorheen Geletterdheid In Zicht). Het dashboard toont schattingen van het aantal inwoners met beperkte basisvaardigheden per arbeidsmarktregio (AMR) en per gemeente in Nederland. In opdracht van het ministerie van OCW is het dashboard doorontwikkeld en voorzien van de nieuwe, door CBS doorgerekende cijfers uit het PIAAC-onderzoek van 2023. Ook is het dashboard onder de aandacht gebracht van gemeenten.

Het dashboard is in oktober gepubliceerd op www.basisvaardighedeninzicht.nl. Dit is later dan de geplande livegang. De reden hiervoor is dat het CBS de nieuwe cijfers later oplevert dan verwacht. Ook verschillen de cijfers meer van de vorige cijfers dan verwacht. Dit levert veel (kritische) vragen op vanuit gemeenten en taalhuizen. Tegelijkertijd merken we dat het goed gelukt is om aandacht te besteden aan de nieuwe cijfers:

de belangstelling van gemeenten en taalhuizen is groot. Ook richten we het dashboard opnieuw in, op basis van behoeftenonderzoek onder gemeenten. De keuzes die we daarbij maken, zorgen ervoor dat de schattingen beter te gebruiken zijn voor beleidskeuzes.

Website Expertisepunt Basisvaardigheden

Bezoekers in 2024 op de website basisvaardigheden.nl is: **105.191**
 Bezoekers in 2025 op de website basisvaardigheden.nl is: **41.120**

De komst van AI-tools als Chat GPT leiden tot een daling van het aantal bezoekers dat via Google naar externe websites doorklikken.

Startpunt Ik wil leren

Startpunt Ik wil leren is een herkenbaar, centraal en landelijk meldpunt. Hier kan iedereen die moeite heeft met basisvaardigheden zich (aan)melden en vragen stellen. Ook vrijwilligers die aan de slag willen om mensen te helpen met hun taal(vraag), kunnen hier terecht. Het startpunt is laagdrempelig: iedereen kan zich makkelijk aanmelden voor zowel formeel of non-formeel aanbod voor het (bij)leren van de basisvaardigheden. Aanmelden kan online via www.ikwilleren.nl of via telefoonnummer 0800 – 0234444. Ons ‘belteam’ is 5 dagen per week bereikbaar, van 9.00 tot 17.00 uur. We staan ook professionals te woord die vragen hebben en we helpen ze met een doorverwijzing naar de juiste plek.

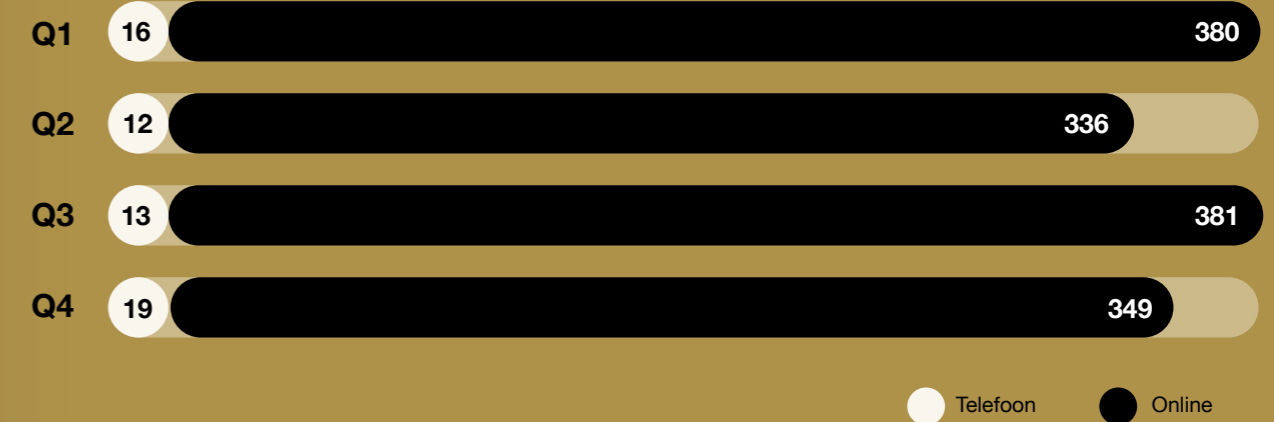
Het functioneel beheer van het systeem wordt door ons onderhouden en geoptimaliseerd. We willen een landelijke dekking van regionale aanmeldpunten en houden die doorlopend up-to-date (nieuwe Taalhuizen/punten, nieuwe gebruikers).

Voor het startpunt doelen we op een zo groot mogelijk bereik met beperkte middelen. Intern en extern hebben we daarom nog meer gecommuniceerd over het startpunt. Om met name het telefoonnummer van het startpunt breder bekend te maken, zoeken we contact met stakeholders en andere intermediairs. Zij helpen om het nummer verder te verspreiden. Ook krijgen we meer bekendheid door ‘De Week van lezen en schrijven’ en regionale campagnes.

Startpunt ‘Ik wil leren’ in cijfers

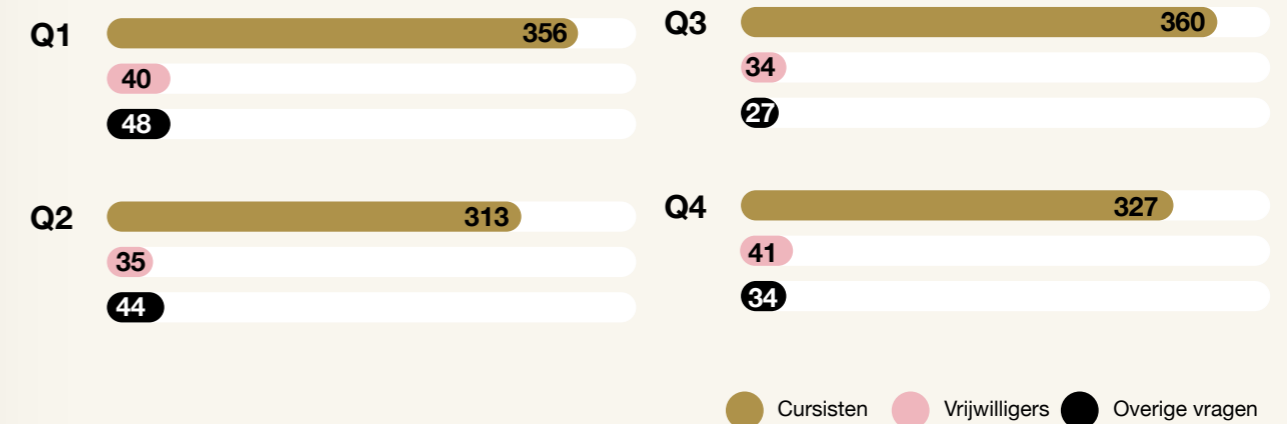
Aanmeldingen telefoon / online

Per kwartaal 2025

Verdeling aanmeldingen c/v en overige vragen

Per kwartaal 2025

Leervraag 2025 Totaal: 1356

Computeren	391	Lezen	912	Rekenen	332	Geldzaken	353	Website overheid	379
Gesprekken	971	School van je kind	352	Schrijven	967	Gezonder leven	349	Solliciteren	582

Evaluatie, monitoring en verantwoording

Monitoringskader programma Gemeenten

Op basis van de strategie 2025-2028, de instellingssubsidie en de jaarplannen stellen we dit jaar een monitoringskader op voor het programma Gemeenten. Het monitoringskader bundelt indicatoren, meetinstrumenten en evaluatiemethoden in één overzicht. Daardoor sturen we consistent op voortgang en resultaat. Dit overzicht is een mooi begin om uitkomsten en analyses meer samen te brengen. Dat geeft ons een beter beeld van hoe het programma ervoor staat en of we onze doelen gaan behalen.

Effectmeting Aanpak Laaggeletterdheid in Gemeenten

Net als voorgaande jaren voeren we een effectmeting uit via de methode Outcome Harvesting. Vragen als: wat leverden onze ondersteuning en advisering op? Welke veranderingen zijn zichtbaar? Het doel hiervan is om meer inzicht te verkrijgen op het effect van de ondersteuning bij gemeenten. Er zijn in 2025 63 effecten omschreven door adviseurs. Daarvan zijn 46 effecten onderbouwd, door middel van 59 reacties van externe onderbouwers. Uit de effectmeting blijkt dat externe onderbouwers aangeven dat Stichting Lezen en Schrijven relevant is als kennispartner, verbinder en onafhankelijk adviseur. 80% van de externe onderbouwers is het volledig eens met de effectomschrijving van de

adviseurs. Met andere woorden, de onderbouwers erkennen het effect en daarbij ook wat Stichting Lezen en Schrijven eraan bijgedragen heeft.

Tevredenheidsonderzoek Gemeenten

Een ander instrument om de tevredenheid te meten is de enquête. Deze zetten we jaarlijks uit onder gemeenteambtenaren die van onze ondersteuning gebruik hebben gemaakt. In 2025 brengen we de enquêtevragen in lijn met de huidige strategie. De enquête is 136 keer ingevuld. Dit geeft ons goede inzichten over de tevredenheid van de ondersteunde gemeenten. Daarnaast is met dit instrument ook opgehaald waar behoefte aan is voor aankomend jaar. Uit het tevredenheidsonderzoek blijkt dat de ondersteuning door Stichting Lezen en Schrijven positief beoordeeld wordt. Deelnemers geven zowel de algehele ondersteuning als de communicatie door Stichting Lezen en Schrijven een 8.

“De dienstverlening van Stichting Lezen en Schrijven heeft onze regio een stap verder geholpen. De samenwerking verloopt op een constructieve en prettige manier.”

We gebruiken het tevredenheidsonderzoek om wensen van de gemeenten te inventariseren. Er blijkt onder andere dat gemeenten behoefte blijven hebben aan kennis over het bereiken van de doelgroep van mensen met Nederlands als moedertaal, de integrale aanpak en de regierol. Dit blijven ook in 2026 onze speerpunten in de samenwerking en in de kennisdeling.

Plan-Do-Check-Act (PDCA)-cyclus

Onze adviseurs vullen een aantal keer per jaar een PDCA-formulier in voor de 35 arbeidsmarktregio's. Hiermee krijgen we inzicht in onze inzet en in de voortgang ten opzichte van de samenwerkingsafspraken. Ook zien we wat de status of verandering is van aspecten die te maken hebben met de aanpak van basisvaardigheden op gemeente- en arbeidsmarktregio-niveau.

Verbeteren interventies

Stichting Lezen en Schrijven heeft diverse interventies die, samen met of door partners, worden ingezet voor de aanpak basisvaardigheden. Een aantal van deze interventies richt zich rechtstreeks op de doelgroep, mensen met beperkte basisvaardigheden. Ze helpen hen om basisvaardigheden te verbeteren. Anderen richten zich in eerste instantie op de gemeente en op het taalnetwerk. Deze hebben als doel om op verschillende manieren de impact en efficiëntie van de lokale aanpak basisvaardigheden te verbeteren.

In 2025 hebben we de doorontwikkeling van drie thematische interventies versneld. Deze interventies gaan in op problemen die mensen in deze doelgroep kunnen ervaren in het dagelijks leven. Het gaat om interventies rondom gezond eten en bewegen ('Voel je goed!') en rondom ouderbetrokkenheid ('Voor jou en je kind'). Ook hebben we lesmateriaal over het regelen van financiële zaken ('Voor 't zelfde geld').

Wat hebben we concreet gedaan?

We hebben voor onze drie thematische interventies één overkoepelend monitoringskader ontwikkeld op proces- en effectniveau. Daardoor kunnen we resultaten combineren, vergelijken en gericht sturen

op impact. Voor 'Voel je goed!' ligt er inmiddels een concept-kader met bijbehorende meetinstrumenten.

De interventie 'Voel je goed!' (gezondheid) is in april 2025 ingediend bij het RIVM voor hererkenning op het niveau 'goed onderbouwd'. De interventiebeschrijving, onderliggende wetenschappelijke gedragsmodellen en het proces- en effectonderzoek zijn hiervoor gebundeld. De interventie is onder voorbehoud erkend; na verwerking van de vereiste aanpassingen is in november 2025 een herziene versie ingediend (beoordeling volgt begin 2026).

Voor 'Voor jou en je kind' (gezin) bereiden we een eerste erkenningsaanvraag voor bij het Nederlands Jeugdinstituut. Deze wordt begin 2026 ingediend. Binnen het domein Geld verkennen we of het materiaal 'Voor 't zelfde geld' kan worden doorontwikkeld tot volwaardige interventie. Bestaande cursussen sluiten vaak onvoldoende aan bij mensen met beperkte basisvaardigheden en dragen niet bij aan het versterken daarvan. In 2025 startten we een marktverkenning; op basis van de uitkomsten besluiten we in 2026 over verdere ontwikkeling.

Werkgevers- aanpak

In 2025 is de aandacht voor een Leven Lang Ontwikkelen een steeds grotere rol gaan spelen in beleid en activiteiten in en rond de arbeidsmarkt. De krappe arbeidsmarkt maakt dit thema extra actueel. Werkgevers willen energie steken in mensen die misschien nog niet voldoen aan alle functie-eisen, maar hier wel naartoe kunnen groeien. Daarbij wordt steeds vaker gezien dat iemand soms ondersteuning nodig heeft om te gaan leren en dat werken aan je basisvaardigheden een belangrijke voorwaarde is om tot ontwikkeling te komen.

In de projecten Taal werkt!, Leercultuur en Basisvaardigheden en samenwerkingen met branches en O&O fondsen hebben we ons gericht op branches en beroepen waarvan bekend is dat de werknemers de basisvaardigheden vaak minder goed beheersen. Het gaat dan om het kunnen lezen en begrijpen van informatie en om het kunnen schrijven. Maar ook rekenvaardigheden blijven soms achter en digitale vaardigheden die nodig zijn om ook op langere termijn je beroep te kunnen blijven uitoefenen. De laatste PIAAC-gegevens laten zien dat juist de doelgroep die moeite heeft met basisvaardigheden, vaak niet de ruimte heeft en geen gebruik maakt van mogelijkheden om zichzelf te ontwikkelen. Leidinggevenden en werkgevers spelen hierin een belangrijke rol. Om verder te ontwikkelen is het voor een werknemer belangrijk dat de cultuur op de werkvloer leren stimuleert en ondersteunt. In welke vorm dan ook.

Taal werkt!

In 2025 ronden we het eerste project Taal werkt! af en gaan we in december aan de slag met het vervolg: Taal werkt! voor werkgever en branches waar ook arbeidsmigranten werken. In het project Taal werkt! werkten we succesvol samen met meerdere branches, waaronder de schoonmaakbranche en Transport en Logistiek. We ondersteunen meer dan 200 werkgevers om basisvaardigheden aandacht te geven op de werkvloer door middel van bewustwording, screening en het organiseren van scholing. We ontwikkelen 2 toepassingen die werkgevers en werknemers ondersteunen bij hun aanpak in de branches schoonmaak en transport en logistiek. Het eerste prototype is een toepassing voor ERP-systemen voor personeelsgegevens en planning, zoals AFAS. Voor dit systeem is een workflow voor het onderwerp basisvaardigheden ontwikkeld. En we ontwikkelen leervormen voor basisvaardigheden voor chauffeurs die in de transport en logistiek werken.

Leercultuur en basisvaardigheden in 3 branches

We starten ook met een door het ministerie SZW gefinancierd project rond leercultuur en basisvaardigheden. Vanuit het programma Leercultuur en de campagne 'vandaag gedaan is vandaag geleerd' ontwikkelen we met de branche Transport en Logistiek en met de schoonmaakbranche een nieuwe aanpak om het onderwerp leercultuur en aandacht voor basisvaardigheden te borgen. Hierbij laden we het thema leercultuur met leerroutes voor basisvaardigheden en manieren waarop werkgevers hiermee aan de slag kunnen. Dit levert inmiddels mooie resultaten op met de Vakschool in Limburg en de aangesloten werkgevers, en met een interactieve leerroute die we samen met de schoonmaakbranche maakten.

SW-Impuls voor ontwikkelbedrijven

In opdracht van het Ministerie van OCW en in samenwerking met SBCM, het A&O-fonds voor de sociaal ontwikkelbedrijven ontwikkelen we materialen en een maatjesmethodiek binnen de branche van werk-ontwikkelbedrijven. Samen met 5 werk-ontwikkelbedrijven worden korte trainingen ontwikkeld en getest. Daarnaast ontwerpen we een methodiek waarin collega's maatje worden van andere collega's op de vloer. Op die manier stimuleren collega's elkaar op een informele manier. De leermiddelen zijn gratis beschikbaar op de website van SBCM.

LLO-Collectieven

Stichting Lezen en Schrijven ontwikkelt het Leerplatform LLO voor professionals die aan de slag gaan met basisvaardigheden en vakvaardigheden. Het ontwikkelde platform is in eerste instantie bedoeld voor de professionals in het LLO-Collectief. Deze professionals werken bij het UWV, het Werkcentrum en Werk en Inkomen, HR-professionals en leidinggevend op de werkvloer en zijn intermediairs in de regionale arbeidsmarkt. Maar het is ook van grote toegevoegde waarde voor partners die aan de slag zijn met werkenden en werkzoekenden in de arbeidsmarktregio.

Samenwerking met diverse branches en O&O fondsen

Branche-organisaties en O&O-fondsen zijn belangrijke partners in het bereiken van de 2,4 miljoen werkgevers in Nederlands. Zij hebben in 2025 op verschillende manieren met ons samengewerkt aan de aanpak van basisvaardigheden. In de metaalbranche, bouw, glas- en tuinbouw en mobiliteitsbranche ondersteunen we op verschillende manieren de fondsen met het implementeren van onze aanpak. Bijvoorbeeld door:

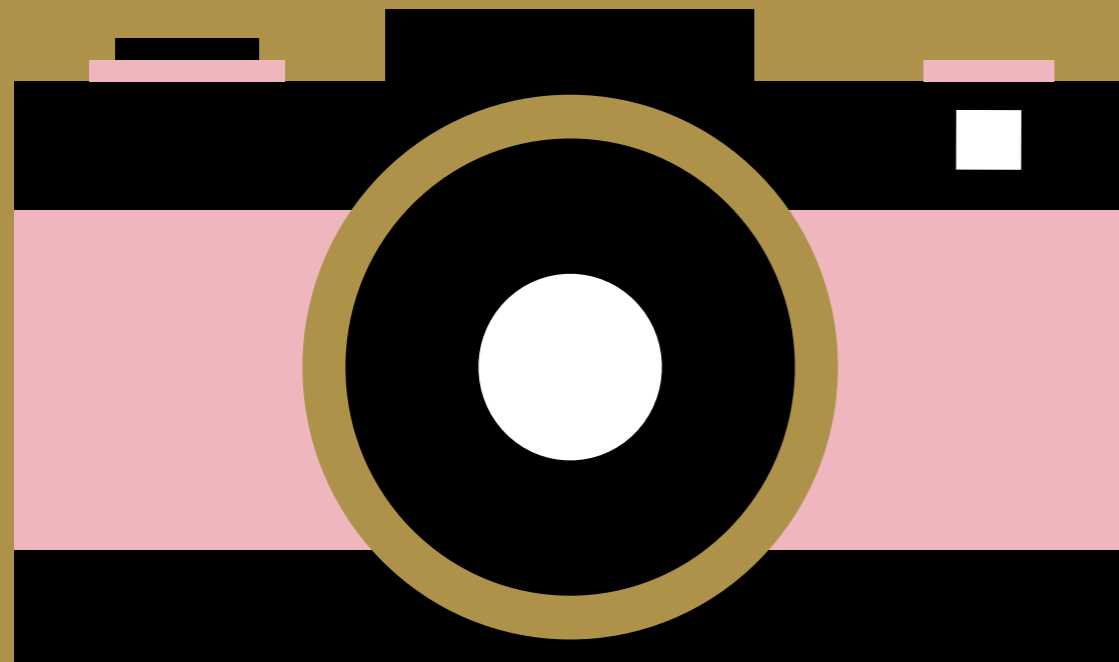
- gerichte communicatiecampagnes in te richten
- kennis en vaardigheden via e-learnings, training- en leerplatforms te ontwikkelen en te borgen
- accountmanagers te trainen in het onderwerp
- overzicht in leeraanbod te creëren
- aangesloten werkgevers te ondersteunen bij het organiseren van scholing

Dat geldt ook voor grote werkgevers en dienstverleners, zoals vervoerder RET in Rotterdam, energieleverancier Essent en de samenwerking met verschillende grote bedrijven op de Rotterdamse Fresh Port en de Kopgroep in Overijssel. Met deze grote werkgevers en dienstverleners ontwikkelen we samenwerkingen voor basisvaardigheden op de werkvloer. En daarbuiten. Zo vroegen we samen met Essent aandacht voor een eenvoudige en begrijpelijke energierekening. In de Rotterdamse Fresh Port realiseerden we samen met de Gemeente Rotterdam en aangesloten werkgevers een passend aanbod op basisvaardigheden voor alle werknemers van bedrijven op de Fresh Port.

?

Op de agenda

In 2025 zorgen we opnieuw voor juiste en sterke zichtbaarheid van ons werk in landelijke media. Media berichten vaak over het onderwerp laaggeletterdheid waaraan wij bijdragen met onze kennis en ervaring. Ook zetten met we media berichten en benadering actief in om Nederland bewust te maken over laaggeletterdheid. Onze onderwerpen krijgen daardoor met regelmaat aandacht. Het liefst doen we dat in combinatie met persoonlijke verhalen van mensen die moeite hebben met basisvaardigheden. We werken hierin vaak samen met Stichting ABC.

Resultaten

In 2025 behalen we mooie mediare resultaten met circa 912 mediaproducties (waren er 1.189 in 2024). Denk aan artikelen in bladen en kranten, berichten en interviews op websites en items in radio- en televisieprogramma's. We bereiken daarmee 424 miljoen mensen (waren er 656 miljoen in 2024). De advertentiewaarde hiervan is 2,1 miljoen euro (was 1,8 miljoen in 2024). En 79% van deze producties heeft een positief sentiment (was 83% in 2024).

Effect

Het effect van deze media-aandacht op onze gewenste impact, namelijk meer volwassenen die de stap naar cursus, les of onderwijs zetten, is niet te meten. Wel horen we in veel verhalen van cursisten dat media-aandacht vaak een extra duwtje in hun rug is om de stap te zetten naar een cursus. Daarom blijft het voor ons belangrijk om proactief de media op te zoeken om onze missie uit te leggen en aandacht te vragen voor laaggeletterdheid en het belang van volwasseneducatie.

Jaaroverzicht 2025

februari

In een aflevering van 'Wat Blijft' (Omroep HUMAN / NPO Radio 1) brengt onze collega Ellen Pattenier een eerbetoon aan Koos Vervoort. Deze Taalambassadeur 'van het eerste uur' overleed eind 2024. Trouw heeft een uitgebreid artikel over de aanpak van laaggeletterdheid in Oldambt. Het artikel verwijst naar Basisvaardigheden in Zicht, het kennispunt met landelijke cijfers over mensen die moeite hebben met basisvaardigheden.

maart

'1Vandaag' (AVROTROS) besteedt online uitgebreid aandacht aan laaggeletterdheid. Onze directeur-bestuurder Hanneke Propitius komt in het webartikel aan het woord. Ze vertelt onder meer over de samenhang van lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden om mee te komen op de arbeidsmarkt en in de samenleving. In Vrij Nederland verschijnt een artikel over laaggeletterdheid in Nederland. Ook daarin staat een interview met Propitius. Onze adviseur Annemijn Poot werkt mee aan een artikel in De Helling, het blad van Wetenschappelijk Bureau GroenLinks. Ze praat over het nut en de noodzaak van lokale politieke partijen om zich in te zetten voor mensen die moeite hebben met basisvaardigheden. Het vakblad 'C voor Communicatie' komt met een artikel over de voor- en nadelen van AI voor mensen die moeite hebben met basisvaardigheden. Het blad vermeldt ons als bron voor actuele cijfers. Ook brengen vrijwel alle lokale media onze oproep voor het nomineren van Taalhelden.

mei

Begin mei hebben veel lokale en regionale media interviews met de 10 genomineerde Taalhelden. Zo is Steenwijker Courant aanwezig bij het verrassingsbezoek bij genomineerde Marco. Onze ambassadeur Anita Witzier verrast 4 van de 10 genomineerden. Ze staat onder meer Dtv, de stadsomroep van 's-Hertogenbosch, te woord. Ook is Witzier live op de radio bij Omroep Brabant. Bij 'Tijd voor MAX' (Omroep MAX / NPO 1) praten Witzier en genomineerde Mathy (73 jaar) over de Taalheldenprijs.

januari

februari

maart

april

mei

juni

januari

We maken bekend dat presentator Kees Tol na 5 jaar stopt als onze ambassadeur. Onder meer entertainment-nieuwsprogramma 'Shownieuws' (SBS 6) en Weekblad Story pakken dat nieuws op. Eind van de maand is er veel media-aandacht voor onze oprichter, prinses Laurentien. Zij leest met haar man, prins Constantijn, voor tijdens het Nationale Voorleesontbijt.

april

Veel media komen met artikelen en items vanwege 'Staat van het Onderwijs', het jaarlijkse onderzoek van de Onderwijsinspectie. Voor het eerst is ook volwasseneducatie meegenomen in dit onderzoek. In veel artikelen en items is er naamsvermelding voor ons, bijvoorbeeld omdat media cijfers van ons overnemen. Enkele vakmedia, zoals de website groentennieuws.nl, berichten over het werkbezoek van staatssecretaris Mariëlle Paul (Funderend Onderwijs en Emancipatie) in samenwerking met Stichting ABC en ons aan de organisatie Bakker Barendrecht. Lees [hier](#) onze reactie op de Staat van het onderwijs 2025.

juni

In juni is er extra media-aandacht vanwege de uitreiking van de jaarlijkse Taalheldenprijs. Vóór de uitreiking hebben 'De Ochtenden' (KRO-NCRV / NPO Klassiek) en 'Goeiendag Haandrikman!' (Omroep MAX / NPO Radio 5) vooruitblikken op de Taalheldenprijs. Na de uitreiking hebben andere media, zoals NOS en Weekblad Story, aandacht voor de 2 kersverse Taalhelden 2025. Winnaar Jako zit in een item bij 'Journaal in Makkelijke Taal' (NOS / NPO 1). Ook krijgen we hem in een uitzending van 'Open Huis' (EO / NPO Radio 5). Vrouwenblad Libelle bericht over de winnaars. Juryvoorzitter is dit jaar Hilmar Mulder, hoofdredacteur van Libelle. Alle Limburgse en Zeeuwse lokale en regionale media hebben interviews met de 2 winnaars.

september

Zoals eerdere edities trekt de Week van lezen en schrijven volop media-aandacht voor het onderwerp laaggeletterdheid. Op Wereldalfabetiseringsdag heeft het 'Radio 1 Journaal' (NOS / NPO Radio 1) een item erover. Deze hele week zitten er in verschillende NPO Radio 1-programma's gesprekken over laaggeletterdheid. Zelf werken we onder meer mee aan een item van 'Hart van Nederland (SBS 6) over een apotheker die etiketten in makkelijke taal print. Zo geeft Propitius een interview in het item. Ook koppelen we Gea (Taalheld 2024) aan 'Hart van Nederland'. Adviseur Tako de Vries komt aan het woord bij 'Editie NL' (RTL 4) in een item over dezelfde apotheker. Witzier schuift bij 'Goedemorgen Nederland' (Omroep WNL / NPO 1) aan. Daar vertelt ze over onze oproep met onder meer Stichting ABC aan de Tweede Kamer om te komen met een Masterplan Volwassenenonderwijs. Het 'Journaal in Makkelijke Taal' van NOS bestaat een jaar. Onder anderen Jan-Willem Heijkoop, onze woordvoerder, werkt mee aan verschillende interviews over het journaal.

november

We hebben in de eerste helft van de maand vrolijke media-aandacht, vanwege het verschijnen van het 'Libelle Winterboek – Extra makkelijk te lezen'. Onder meer Algemeen Dagblad en Weekblad Story komen met artikelen en interviews over deze samenwerking tussen Libelle, Nationale Postcode Loterij en ons. Half november schrijft Volkskrant-columnist Sheila Sitalsing een indrukmakende column waarin ze oproept dat de Nederlandse samenleving laaggeletterdheid veel serieuzer moet oppakken. Helaas zijn de mediamomenten eind november triest. Onze ambassadeur René Karst overlijdt plotseling. Onze woordvoerder staat veel landelijke (bijvoorbeeld ANP, 'Boulevard' van RTL 4 en 'Shownieuws' van SBS 6) en Drentse media (zoals RTV Drenthe) te woord over de tomeloze inzet van Karst voor onze stichting. We regelen dat Gea (Taalheld 2024) met 'Hart van Nederland' (SBS 6) een interview heeft. Onze ambassadeurs Anita Witzier en Steven Kazàn vertellen bij 'Shownieuws' (SBS 6) over hun band met mede-ambassadeur Karst.

juli

augustus

september

oktober

november

december

juli

Opinieblad De Groene Amsterdammer komt na uitgebreid onderzoek met een inhoudelijk artikel over de impact die Taalhuizen maken. Ook brengen ze naar voren dat Taalhuizen onvoldoende mensen bereiken die Nederlands als moedertaal hebben en moeite met de basisvaardigheden. Propitius is één van de geïnterviewden. EW Magazine brengt een artikel over ontleding waarin we genoemd worden.

oktober

NOS deelt een artikel van de Limburgse zender L1 over ambtenarentaal. Daarin komt onze adviseur Haas de Groot aan het woord. Meerdere media, zoals Nederlands Dagblad, hebben aandacht voor mensen die moeite hebben met basisvaardigheden in relatie tot de Tweede Kamer-verkiezingen. Vaak is er naamsvermelding voor ons.

December

EW Magazine brengt een artikel voor werkgevers over cursussen basisvaardigheden. Daarin komen wij aan bod als kennispartner voor werkgevers. Het NRC komt met een artikel over boeken in makkelijke taal. Er is naamsvermelding voor ons vanwege actuele cijfers.

Taalheldenprijs

Voor de tiende keer organiseren we de Taalheldenprijs. Deze prijs reiken we uit aan mensen die op latere leeftijd op een bijzondere manier hun basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden) verbeteren. Zoals elk jaar reikt onze oprichter, prinses Laurentien, de prijs uit tijdens een feestelijke uitreiking. Tijdens de uitreiking kunnen onze gasten zelf ervaren hoe belangrijk de aanpak van laaggeletterdheid is in de levens van deze mensen. Achmea en Nationale Postcode Loterij maken de Taalheldenprijs mogelijk. Dankzij deze partners kunnen we de genomineerden in het zonnetje zetten voor het delen van hun persoonlijke verhalen. Deze verhalen inspireren namelijk weer velen anderen om ook de stap te zetten naar een cursus.

Nomineren

Via een landelijke, online publiekscampagne roepen we taalnetwerken in Nederland op om mensen te nomineren. Ook enthousiasmeren onze regio-adviseurs hun vele zakenrelaties om nominaties in te sturen. Nomineren kan in de maanden maart en april. We krijgen tientallen nominaties binnen. Als we rekening houden met de voorwaarden komen we precies uit op een groep van 10 genomineerden. Dat is toepasselijk, vanwege het 10-jarig jubileum.

Genomineerden

Op vrijdag 2 mei verrassen we de 10 genomineerden op hun werk, thuis of tijdens een taalles. Meestal zit hun begeleider in het complot. Deze verrassingsbezoeken doen we bewust. Het is voor de genomineerden een feestelijk moment.

Voor de genomineerden en hun begeleiders organiseren we een Kennismakingsdag. Op die dag

Prinses Laurentien en RvT-lid Minchenu Maduro

maakt iedereen onderling kennis en vertellen we wat de genomineerden te wachten staat nu ze kans maken op de Taalheldenprijs. Anita Witzier oefent met alle genomineerden het voeren van interviews. Dat worden persoonlijke video's, die genomineerden kunnen inzetten voor hun 'campagnes' voor de Publieksprijs.

Juryprijs

Elk jaar vragen we mensen met een uiteenlopende achtergrond voor de jury. Dit jaar is Hilmar Mulder voorzitter. Zij is hoofdredacteur van vrouwenmerk Libelle en Algemeen Hoofdredacteur Vrouwenbladen bij uitgeverij DPG Media. We vinden de stem van de doelgroep belangrijk in ons werk. Daarom zit Gea Mulder in de jury. Zij is Taalheld 2024. Verder bestaat de jury uit: Sylvia de Gunst (programmamanager Arbeidszaken en Communicatie bij Schoonmakend Nederland), Arjan Beune (voorzitter Stichting ABC) en Jeroen Minneboo (directeur Klantenbeleving bij Essent).

Uitreiking

Op dinsdag 24 juni is de feestelijke uitreiking bij OPEN in Delft. Gea (Taalheld 2024) opent het evenement door voor te lezen uit haar eigen boek. Er is een persoonlijke videoboodschap voor alle genomineerden van ambassadeur Anita Witzier. Ze spreekt mede namens de andere ambassadeurs, liedjesschrijver en zanger René Karst en goochelaar Steven Kazan. Nog meer dan andere jaren staan deze keer de genomineerden centraal. Er is aandacht voor een speciale podcast met 6 oud-winnaars van de Taalheldenprijs. En Irma van Leerdam, ervaringsdeskundige van Stichting ABC, interviewt onder anderen Marja van Bijsterveldt (op dat moment nog burgemeester van Delft) en Jacco Vonhof, voorzitter MKB-Nederland en voorzitter van onze Raad van Toezicht. De uitreiking van de prijzen is zoals altijd in handen van prinses Laurentien. Jako Herrebaut uit Zeeland wint de Juryprijs en daarmee een geldbedrag van € 2.500,-. Dajandra van Loo uit Limburg krijgt de Publieksprijs. Als verrassing voor 9 van de 10 genomineerden mogen we ze namens een familiefonds ieder een aanmoedigingsprijs van € 1.000,- geven. Het evenement wordt gepresenteerd door Minchenu Maduro, lid van onze Raad van Toezicht.

Media-aandacht Taalheldenprijs

Nieuw dit jaar is onze samenwerking met meer dan 50 lokale en regionale media. We weten uit ervaring dat veel mensen die moeite hebben met basisvaardigheden vooral luisteren naar de radio. En dat zij daarbij de voorkeur geven aan lokale en regionale radio. Op die manier krijgen ze het nieuws over hun eigen omgeving mee.

Op alle zenders is er dankzij uitgebreide mediabenedering veel aandacht voor zowel de stemcampagne voor de Publieksprijs en voor de Week van lezen en schrijven. En daarmee natuurlijk voor de aanpak van laaggeletterdheid.

Rond de stemcampagne hebben onder meer De Limburger, L1, Omroep Zeeland, PZC en RTV Parkstad veel aandacht voor 'hun' winnaars. Vaak zijn er interviews met onze regio-adviseurs. Maar belangrijker is dat bijna overal de genomineerden om wie het gaat, zelf aan het woord komen. Hun persoonlijke verhalen kunnen kijkers en luisteraars inspireren om op cursus te gaan.

Week van lezen en schrijven

Elk jaar vindt op 8 september

Wereldalfabetiseringsdag plaats. Op die dag is er wereldwijd extra aandacht voor het belang van alfabetisering. Sinds 2005 organiseren we rondom deze internationale dag een themaweek. Die week heet sinds 2020 de Week van lezen en schrijven. Door het hele land organiseren onder andere bedrijven, gemeenten, bibliotheken, vrijwilligers en scholen activiteiten waarbij lezen, schrijven, rekenen en computeren centraal staan.

We vragen extra aandacht voor de aanpak van laaggeletterdheid passend binnen onze strategie. Hierin laten we onszelf zien als expert en kennispartner. Als verbinder zoeken we de samenwerking op en stellen altijd de stem van de doelgroep centraal.

Activiteiten

Dit jaar zijn er maar liefst 171 activiteiten (80 in 2024) door onze partners georganiseerd om aandacht te vragen voor laaggeletterdheid. Zo worden er toneelstukken, mee-zing concerten, is er een bestuurderslunch in Leeuwarden, deelt onze Taalheld Jako letterkoekjes uit in Terneuzen en tekent Wethouder Eva Boswinkel het convenant Samen voor Taal! namens de gemeente Zutphen.

15 rapporten

Samen met 13 partners waaronder VNG, Divosa, de MBO Raad, de Koninklijke Bibliotheek, FNV en Stichting ABC bieden wij samen met ervaringsdeskundigen in de Tweede Kamer een stapel van 15 rapporten en onderzoeken aan met

allemaal dezelfde conclusie. Onze ambassadeur Anita Witzier schuift hiervoor aan bij NPO 1 'Goedemorgen Nederland'.

Meer bij 'Politiek en Publiek'

Lokale radio

De aftrap van de Week van lezen en schrijven organiseren we zelf bij lokale radiozender Feel Good in Rijswijk. Na dat officiële startschot, met directeur-bestuurder Hanneke Propitius en ervaringsdeskundigen Leo en Leyla, volgen elke dag uitzendingen op verschillende radiostations.

Foto: Wim (Feel Good Radio), Hanneke, Leyla en Leo

We benaderen dit jaar lokale en regionale radiostations met de vraag of we tijdens De Week mogen aanschuiven om over basisvaardigheden te praten. De strategie om tijdens De Week van lezen en schrijven vol in te zetten op lokale radiostations is tweeledig:

1. Uit onderzoek blijkt dat onze primaire doelgroep graag naar lokale radio luistert om op de hoogte te blijven van wat er in hun eigen stad of regio speelt.
2. Vroegtijdig een relatie opbouwen met radiomakers, vanwege een veranderende mediawet per 2028, wanneer 250 lokale omroepen opgaan in 80 professionele streekomroepen.

We hebben uiteindelijk bij 41 radiostations een interview gegeven. Die 41 stations hebben ook allemaal onze spot gedraaid. 6 non-stop radiostations draaien de hele week onze spots.

Directeur-bestuurder Hanneke Propitius en ambassadeur Anita Witzier gaan langs bij een aantal radiostations. Bij veruit de meeste stations schuift een van onze adviseurs uit dezelfde arbeidsmarktregio aan. En nog veel belangrijker: er schuift altijd een ervaringsdeskundige aan, meestal ook uit dezelfde regio.

Verkiezingskrant in gewone taal

Alle Nederlanders van 18 jaar of ouder mogen stemmen. Maar wat betekent dat voor mensen in Nederland die moeite hebben met lezen, schrijven of rekenen? Stemmen is extra lastig als je niet goed kunt lezen. Dan is het bijvoorbeeld moeilijk om op internet op te zoeken waar politieke partijen nu precies voor staan. Of om een stembiljet te begrijpen. Daarom ontwikkelen we ook in 2025 samen met ProDemos de Verkiezingskrant in gewone taal. De krant heeft het Keurmerk Gewone Taal dat is toegekend door Stichting Makkelijk Lezen. Dit betekent dat de informatieve krant begrijpelijk is voor veel mensen. Een team van ervaringsdeskundigen is betrokken voor feedback op tekst en stijl.

Er zijn bijna 190.000 gratis Verkiezingskranten verspreid. Daarnaast zijn er gemeenten die de Verkiezingskrant huis aan huis verspreiden en wordt hij digitaal gelezen.

Politiek en publiek

Werkbezoek staatssecretaris Mariëlle Paul

Op 31 maart brengt staatssecretaris Mariëlle Paul (Funderend Onderwijs en Emancipatie) een werkbezoek aan onze samenwerkingspartner groente- en fruitbedrijf Bakker Barendrecht. Een inspirerend voorbeeld van een werkgever die actief werk maakt van het verbeteren van basisvaardigheden op de werkvloer.

De staatssecretaris krijgt een korte rondleiding en gaat samen met ervaringsdeskundigen zelf aan de slag om een groentenpakket samen te stellen. Ook gaat ze in gesprek met Jacco Vonhof (voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting Lezen en Schrijven en voorzitter MKB-Nederland), vertegenwoordigers van Bakker Barendrecht en het O&O-fonds Handel Groeit. In een aansluitend gesprek met ervaringsdeskundigen van Stichting ABC blijkt wat de impact is als je moeite hebt met basisvaardigheden, zowel op het werk als thuis. Ruimte en begrip van de werkgever en een passend scholingsaanbod zijn daarbij erg belangrijk.

Aanbieden rapporten

Tijdens de Week van lezen en schrijven vragen we samen met ervaringsdeskundigen en een grote coalitie van 14 partijen aandacht voor onze maatschappelijke opgave. We doen dit door een stapel onderzoeksrapporten van de afgelopen 10 jaar aan te bieden.

Onze boodschap is kort en bondig: de oplossingen liggen er, ze staan in de rapporten. En weet dat het probleem nog net zo groot is als jaren geleden: 3 miljoen mensen. De gevolgen daarvan zijn enorm. Vergeet die 3 miljoen mensen niet in verkiezingstijd. Wij werken graag met jullie mee! Onze slogan sluit daarbij aan: 3 miljoen volwassenen hebben moeite met basisvaardigheden. Dit is een crisis waar wel een oplossing voor is.

Het is een krachtige oproep voor een masterplan voor volwasseneneducatie. Want investeren in basisvaardigheden, is investeren in bestaanszekerheid. Daarom doen we 3 concrete voorstellen aan de Kamerleden:

- Een visie en structurele aanpak vanuit alle betrokken ministeries gericht op het verminderen van laaggeletterdheid onder volwassenen.
- Zorg voor toereikende en structurele financiering voor volwassenenonderwijs.
- Betrek de ervaringsdeskundigen.

Input verkiezingsprogramma's politieke partijen

Vlak voor de verkiezingen sturen we een brief naar de grotere politieke partijen met informatie die ze kunnen gebruiken voor het schrijven van de verkiezingsprogramma's. Met de boodschap dat investeren in basisvaardigheden voor volwassenen **loont!**

Reactie commissiedebat Arbeidsmarktkrapte van 21 mei

Op 21 mei debatteert de commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de arbeidsmarktkrapte in Nederland. Wij doen een oproep aan de Kamerleden: investeer in basisvaardigheden via de Regionale Werkcentra. Alleen dan kunnen mensen die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden écht meedoen op de arbeidsmarkt. Investeren in basisvaardigheden is meteen een investering in bestaanszekerheid, duurzame inzetbaarheid én een inclusieve arbeidsmarkt. Concrete maatschappelijke en economische voordelen zijn:

- Hogere arbeidsparticipatie
- Minder uitkeringsafhankelijkheid
- Betere duurzame inzetbaarheid

Samen met FNV, MBO Raad, MKB-Nederland en NRTO hebben we ook nog 2 boodschappen voor het debat:

- veranker structurele aandacht voor basisvaardigheden in beleid en uitvoering, zowel landelijk als regionaal
- zorg voor structurele financiering voor scholing van de meest kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt

Brief aan informateur

Op 11 december sturen we een brief aan informateur Rianne Letschert van de Tweede Kamer. In deze brief roepen wij op tot een langjarig Masterplan Basisvaardigheden voor volwassenen. Want in Nederland kunnen 3 miljoen volwassenen niet altijd volwaardig meedoen in de samenleving – ook niet op de arbeidsmarkt. Ook wordt onze samenleving steeds complexer. Zonder gerichte en structurele inzet dreigt de groep mensen die achterblijft verder te groeien, waardoor de noodzaak om in actie te komen groot is.

Basisvaardigheden versterken vraagt om meer dan losse maatregelen. Het vraagt om samenwerking over departementen en beleidsterreinen heen, met duidelijke regie en een gezamenlijke koers. Daarom pleiten we voor een integraal en meerjarig Masterplan Basisvaardigheden voor Volwassenen. In onze brief vragen we om:

- Landelijke regie en sturing, zodat betrokken partijen samen optrekken.
- Een beter en toegankelijker leeraanbod, met doorlopende leerlijnen.
- Structurele betrokkenheid van ervaringsdeskundigen, omdat hun stem onmisbaar is.
- Voldoende, langdurige en structurele financiering voor duurzame resultaten.

Naast verzending aan de informateur sturen we hem ter informatie aan de vaste Kamercommissie OCW.

Info gemeenteraadsverkiezingen 2026

Begin oktober lanceren we voor de gemeenteraadsverkiezingen een website

met informatie voor programmaschrijvers van de verkiezingsprogramma's (**Gemeenteraadsverkiezingen 2026 | Stichting Lezen en Schrijven**). We sturen dit naar Kennispunt Lokale Politieke Partijen voor hun webpagina met input voor verkiezingsprogramma's.

Publieke Ontwerp Coalitie: laaggeletterdheid als maatschappelijke realiteit

Uit het PIAAC-onderzoek 2023 bleek dat beperkte basisvaardigheden nog altijd een groot probleem zijn in Nederland. Hoewel wij in relatie tot andere Europese landen relatief goed scoren, beschikken bijna 3 miljoen mensen in Nederland niet over voldoende basisvaardigheden. Daarom kwamen we voor de zomer met een aantal partijen bij elkaar (gemeenten, bibliotheken en Stichting Lezen en Schrijven) om een gezamenlijke visie op te stellen.

PONT – de publieke ontwerppraktijk, een programma van het ministerie van OCW, helpt bij het begeleiden van complexe maatschappelijke opgaven en bij het ontwikkelen van visie met de praktijk als uitgangspunt.

In dit kader is ons gevraagd om deel te nemen aan een bijeenkomst tijdens de Dutch Design Week in Eindhoven in oktober. PONT organiseerde daar een dag waarop meerdere maatschappelijke opgaven worden uitgediept volgens de PONT-methodiek. Dit was een energieke, constructieve bijeenkomst waarin we aan de slag gingen onder begeleiding van hoogleraar Kees Dorst. We verkennen samen de mogelijkheden om een ontwerpende aanpak in te zetten om de aanpak van basisvaardigheden voor volwassenen te versterken. VNG, Divosa, Koninklijke Bibliotheken, VOB, de MBO raad en de Directeur-Generaal van het ministerie van OCW zijn

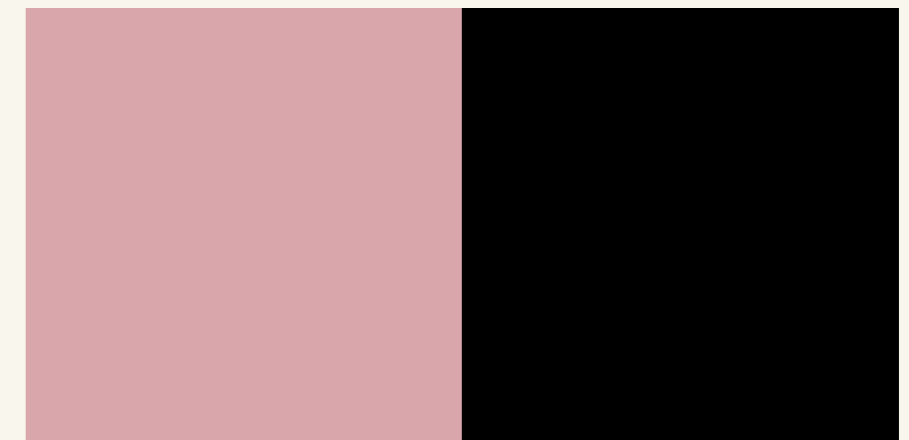
aanwezig. In de bijeenkomst spreken we samen de ambitie uit om, begeleid door PONT, de volgende stap te zetten voor een ontwerpend programma rond basisvaardigheden voor volwassenen. Het idee is om kansengelijkheid bij de doelgroep te vergroten door de versnippering in de infrastructuur, aanbod en ondersteuning te doorbreken. Een groep landelijke partners waaronder SPN, Stichting ABC, NRTO, Sociaal Werk Nederland en Stichting Het Begint met Taal sluiten zich bij deze maatschappelijke ontwerp coalitie aan.

Libelle Winterboek

De vierde editie is van 'Libelle – extra makkelijk te lezen' is het 'Libelle Winterboek – Extra makkelijk te lezen' en wordt gepresenteerd op woensdag 19 oktober in Utrecht. Lucille Werner, onthult het winterboek. Ervaringsdeskundigen Adrie en Vanessa vertellen hun persoonlijke verhaal in het winterboek. RTV Parkstad besteedt aandacht aan het winterboek, omdat Dajandra uit Kerkrade meewerkt aan het winterboek. Dajandra is Taalheld 2025 in de categorie Publieksprijs.

We hebben het 'Libelle Winterboek – Extra makkelijk te lezen' via verschillende online kanalen onder de aandacht gebracht. De doelstelling van de campagne was om zoveel mogelijk mensen die moeite hebben met lezen en schrijven de Libelle te laten bestellen. De socialmediaberichten over het winterboek worden ruim 22.100 getoond.

Volgers op socials 2025

Achterban en bereik

Ook dit jaar ligt onze focus wat betreft social media op LinkedIn. De berichten die we plaatsen zorgen in totaal voor 498.397 weergaven en 561 reacties. We hebben 31.825 volgers op LinkedIn. Dit is een stijging van 13,2% ten opzichte van 2024. Onze grootste groep volgers bestaat uit mensen die werken voor een basis- of middelbare school, gevolgd door overheid (inclusief gemeenten) en bibliotheken. Dit sluit aan bij de doelgroepstrategie die we voor LinkedIn hebben.

Op Instagram stijgt het aantal volgers met 5,1% (van 3.780 naar 3.929). Op Facebook 'Ik wil leren' stijgt het aantal volgers met 22,2% van 18.000 volgers naar 22.000 volgers.

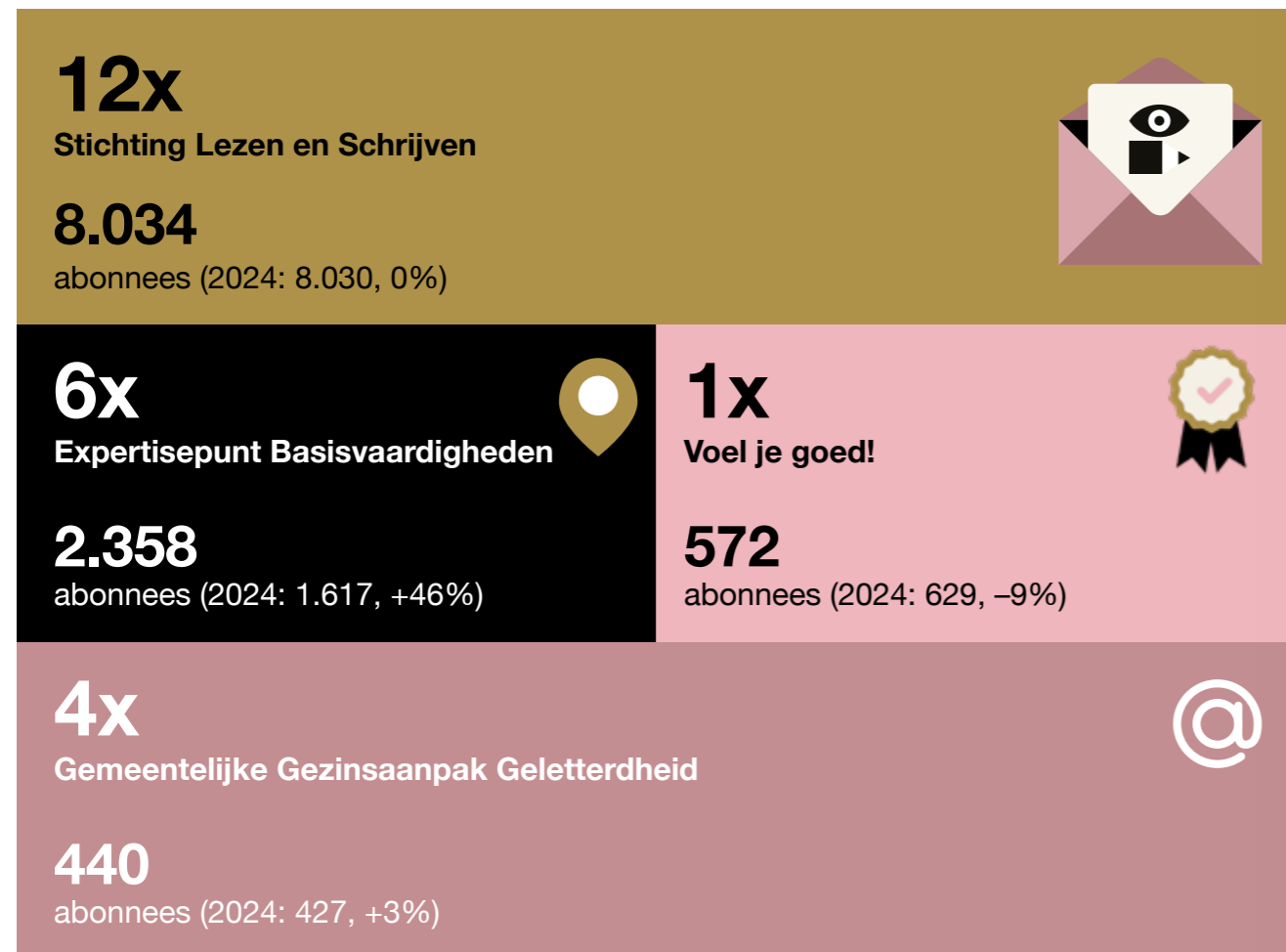
Website Expertisepunt Basisvaardigheden

Getoonde pagina's in 2024 op de website lezenenschrijven.nl is: 606.077

Getoonde pagina's in 2025 op de website lezenenschrijven.nl is: 323.000

De komst van AI-tools als Chat GPT leiden tot een daling van het aantal bezoekers dat via Google naar externe websites doorklikken.

Nieuwsbrieven 2025

Over ons

De organisatie

Stichting Lezen en Schrijven is een flexibele, energieke organisatie met bevlogen medewerkers die werken aan het realiseren van de missie en visie. Samen met partnerorganisaties, beleidsmakers, partners, docenten en vrijwilligers bouwen we aan duurzame regionale netwerken. We ondersteunen gemeenten en helpen werkgevers met kennis, interventies en instrumenten.

We ontwikkelen nieuwe projecten en programma's om laaggeletterdheid te voorkomen en te verminderen.

Onze kernwaarden zijn:

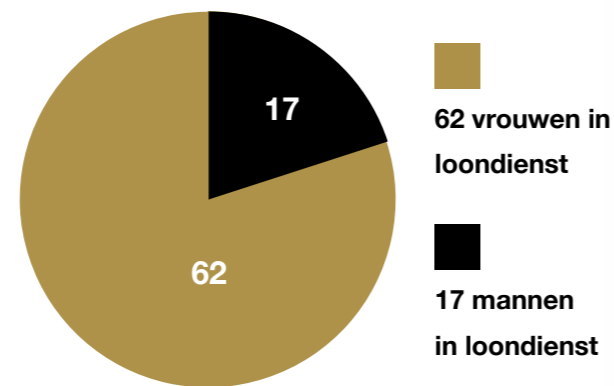
- 1. Verbindend:** we zoeken verbinding en bouwen netwerken. Want samen zijn we sterker.
- 2. Ondernemend:** we zijn daadkrachtig en proactief in alles wat we doen.
- 3. Oprecht betrokken:** we zijn gepassioneerd en gedreven. Omdat we vinden dat iedereen moet kunnen meedoen.
- 4. Onafhankelijk:** we hebben geen andere agenda dan het belang van mensen met beperkte basisvaardigheden. Deskundigheid staat voorop en we gaan voor kwaliteit. We zijn de experts op het gebied van de aanpak basisvaardigheden.
- 5. Oplossingsgericht:** we focussen op onze missie: laaggeletterdheid aanpakken. We zijn daarbij creatief in het vinden van oplossingen.

Organisatieversimpeling

In 2025 is onze organisatiestructuur aangepast om onze nieuwe strategische koers te kunnen realiseren. De nieuwe strategie vroeg om meer samenhang in onze activiteiten en om sturing vanuit dezelfde

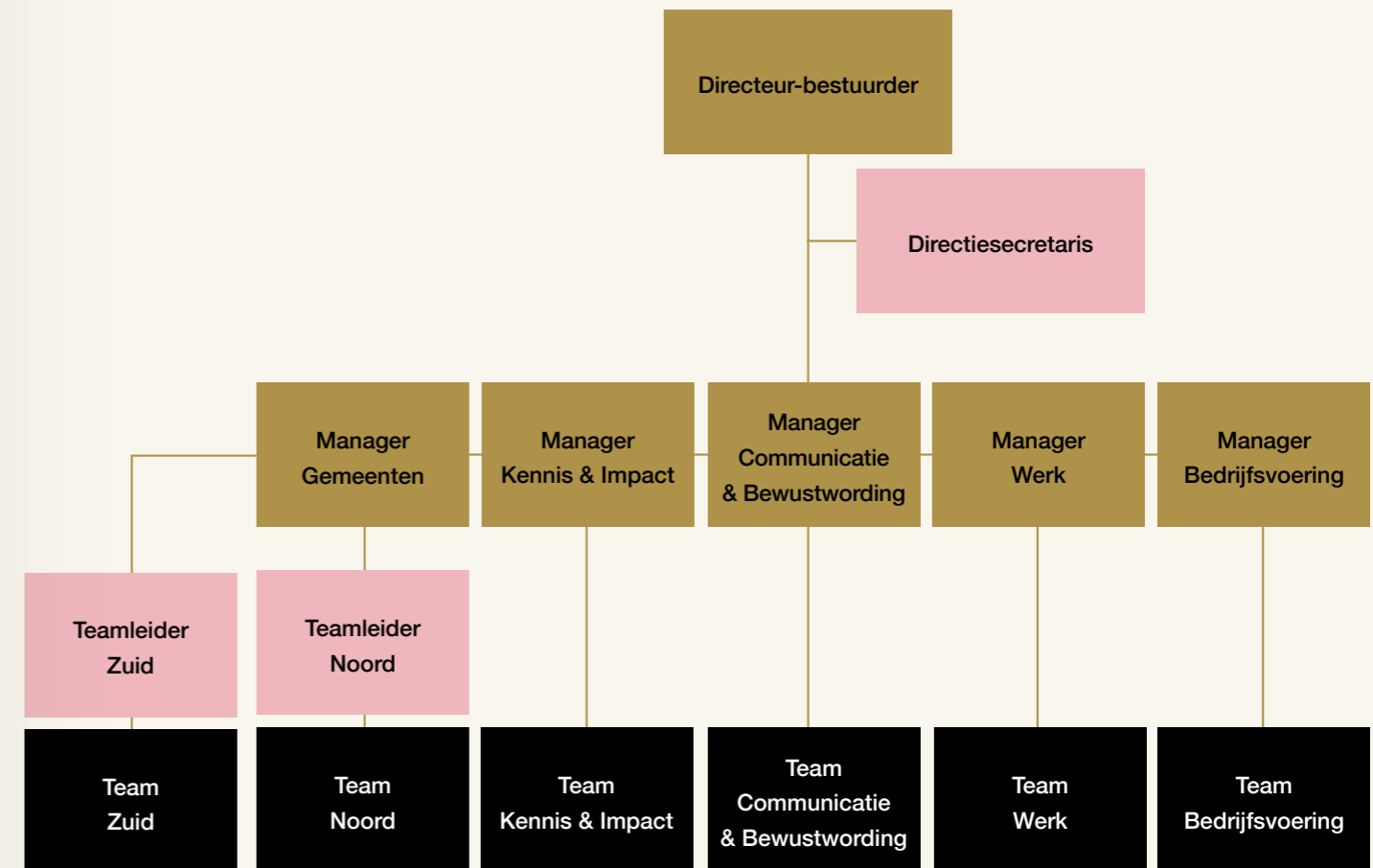
ambitie. Voorheen hadden we een matrix-inrichting waarin HR en programmatische verantwoordelijkheid gescheiden waren. Deze inrichting is gewijzigd in een heldere organisatiestructuur met eenduidige verantwoordelijkheden. Vanaf september 2025 zijn er 4 teams die recht doen aan de kernactiviteiten in onze strategie: team Gemeenten, team Werk, team Kennis & Impact, en team Communicatie & Bewustwording. Daarnaast is de positie van adjunct-directeur omgezet naar de functie van manager Bedrijfsvoering om zo beter aan te sluiten bij de omvang van onze stichting. De uitkomst van deze organisatieversimpeling is duidelijkheid in verantwoordelijkheid en meer synergie in de aansturing van onze activiteiten.

HR

De collega's zijn voor Stichting Lezen en Schrijven essentieel. Ook in 2025 werken zij bevlogen aan de doelstellingen. De onderlinge samenwerking verbetert en het werkplezier groeit. Ook krijgen medewerkers de kans om zich verder te ontwikkelen, door het volgen van interne en externe trainingen.

Eind 2025 zijn er 79 medewerkers (64,10 fte) in loondienst. De verhouding man/vrouw bedraagt 62 vrouwen en 17 mannen. Ondanks onze wens en inzet op meer diversiteit is dat nog onvoldoende gelukt. In

Organogram Lezen en Schrijven

2025 verlaten helaas 18 collega's de stichting. Dat zijn er 6 meer dan in 2024 en hangt samen met de reorganisatie in 2025. Gelukkig verwelkomen we ook 15 nieuwe enthousiaste medewerkers. Daarnaast werken 18 collega's in verschillende perioden op inhuurbasis, veelal om zieke collega's (tijdelijk) te vervangen.

Omdat we ons werk door het hele land uitvoeren en veel collega's vanuit huis werken, investeren we in de verbinding tussen collega's onderling en de organisatie als geheel. Dat doen we met interne communicatie, teamdagen, kennisdagen, webinars en jaarlijks de LES-2-daagse. Ook zijn er regelmatig 1 op 1 gesprekken tussen collega's en de manager en is er een R&O-cyclus om in gezamenlijkheid te staan bij de resultaten en ontwikkelingen. Alle arbeidsvoorwaarden zijn vastgelegd in het LES personeelshandboek dat jaarlijks wordt herzien en bij waar nodig bij veranderingen wordt voorgelegd aan de OR. Het ziekteverzuim is gemiddeld 9,5%: hetzelfde als in 2024 en hoger dan waar we als organisatie qua ambitie op inzetten. In het laatste kwartaal van 2025 is een voorzichtig dalende trend te zien. Om het gemiddelde ziekteverzuim verder naar beneden te brengen, zetten we het actieve gezondheidsbeleid voort. We hebben het contract met de arbodienst vernieuwd en verbeterd na een gedegen analyse. Dit leidde tot meer nadruk en investering in preventie en communicatie ten aanzien van verzuim. Ook voeren we het gezonde gesprek over werkbelasting, ambitie en ontwikkeling. We zijn nauw betrokken bij onze collega's die om verschillende redenen niet in staat zijn om hun werk (volledig) te kunnen uitvoeren.

In 2025 richt team Bedrijfsvoering zich ook op de voorbereiding van de nieuwe organisatie-inrichting. Zo is het reguliere overleg met de OR geïntensiveerd. Ook zijn samen met het MT verschillende scenario's

voor een nieuwe organisatie indeling ontwikkeld en besproken. Na instemming van de OR heeft team Bedrijfsvoering de voorbereiding getroffen voor het aanpassen van de bedrijfsprocessen en de begrotingssystematiek. Ook is veel aandacht besteed om de collega's zo goed mogelijk te informeren over de planning en procedures rondom de organisatiewijziging. Per 1 september is de nieuwe organisatie inrichting van start gegaan.

ICT

We hebben geïnvesteerd in de hardware van onze kantooromgeving en alle servers draaien nu volledig in Azure (volgens de laatste veiligheidseisen). Vanwege de onrust in de wereld zijn we aan het overstappen naar Europese alternatieven voor onze back-up. Ook onze bedrijfsverzekeringen zijn ondergebracht bij Europese partijen: 2 keer per jaar beoordelen we of er wijzigingen nodig zijn.

AVG

Alle medewerkers hebben een privacytraining gevolgd, want dataveiligheid en privacy vinden we erg belangrijk. Juist omdat we werken met een doelgroep voor wie de AVG extra ingewikkeld is en we daarnaast veel samenwerken met partijen die draaien op vrijwilligers. Hierbij worden we ondersteund door onze externe Privacyofficer en Functionaris Gegevensbescherming die jaarlijks een rapport uitbrengt. De jaarrapportage over 2025 laat zien dat Stichting Lezen en Schrijven op een solide wijze invulling geeft aan de verplichtingen voortvloeiend uit de AVG. Uit het rapport van de FG:

“De naleving van de AVG bevindt zich op een goed niveau. In 2025 zijn er weer grote stappen gezet om te voldoen aan de AVG.”

Tegelijkertijd vraagt de praktijk blijvend aandacht voor bewustwording, uitvoering en borging. De aanbevelingen uit het rapport volgen we dan ook op. In 2025 zijn er 2 mogelijke datalekken gerapporteerd. Hier zijn maatregelen voor genomen.

Facilitair

Ons kantoor zit bij de Sociaal Economische Raad (SER). De SER heeft aangegeven dat het kantoor grondig gerenoveerd gaat worden. Alle overheidsgebouwen moeten namelijk voor 2030 minimaal energielabel C hebben. Het pand voldoet op dit moment niet aan deze norm. We houden daarom rekening met een mogelijke verhuizing in de nabije toekomst.

Vertrouwenspersoon

Stichting Lezen en Schrijven heeft een externe vertrouwenspersoon. Collega's kunnen bij haar terecht bij ongewenst gedrag: voor opvang, steun en het zoeken van een oplossing. De vertrouwenspersoon brengt jaarlijks een rapport uit van haar activiteiten en bespreekt deze met de directeur-bestuurder. De jaarrapportage van de

vertrouwenspersoon wordt daarna ook met het Management Team, de Ondernemingsraad en de Raad van Toezicht gedeeld en besproken.

In 2025 ontving de vertrouwenspersoon 10 meldingen. Deze zagen voornamelijk op de reorganisatie en de communicatie daarover. Deze klachten hebben niet geleid tot het volgen van de formele klachtenprocedure.

Ondernemingsraad

De directeur-bestuurder, manager Bedrijfsvoering en de Ondernemingsraad (OR) werken samen op basis van vertrouwen en transparantie. De focus ligt hierbij op het gedeelde belang van een gezonde organisatie, waar medewerkers met plezier werken. Dat doen we ieder vanuit onze eigen verantwoordelijkheid. Begin 2025 is het strategietraject afgerond met een adviesaanvraag richting de OR. Dit heeft na een positief advies van de OR geleid tot de meerjarenstrategie 2025-2028.

Deze nieuwe strategie vormde de basis voor de organisatieversimpeling in 2025. De OR is hier in een vroeg stadium intensief bij betrokken. Door middel van een achterbanraadpleging heeft de OR de medewerkers om input gevraagd. Dit proces leidde uiteindelijk tot een instemmingsaanvraag met als uitkomst een positief advies over de structuurwijziging. De communicatie naar de organisatie over de ontwikkelingen blijft een vast onderwerp in de gesprekken en overleggen met de directeur-bestuurder. Als gevolg van de organisatieversimpeling verviel de rol van adjunct-directeur en hebben we afscheid genomen van een

deel van het Management Team (MT). Inmiddels staat er een nieuw MT, aangestuurd door de directeur-bestuurder.

We blijven zowel de positieve gevolgen als de uitdagingen van de organisatieversimpeling volgen en op constructieve manier evalueren. Collegiale verbinding bij een landelijke organisatie met grote geografische spreiding vraagt voortdurende aandacht. Eenduidige aansturing en werkwijze van de collega's in de regio zijn belangrijke thema's. Andere thema's die doorlopend aandacht nodig hebben zijn het ziekteverzuim, huisvestingsbeleid en de medewerkertevredenheid. In december 2025 was het jaarlijkse overleg tussen de OR en de Raad van Toezicht, dit was een open en prettig gesprek.

Door het vertrek van een OR-collega in de zomer en door ziekte van een OR-lid zijn er in 2025 bij de OR 2 vacatures ontstaan. In september zijn daarom tussentijdse verkiezingen gehouden. Er zijn 2 nieuwe OR-leden aangesteld: 1 vast en 1 vervanger. Daarmee is de OR per eind 2025 weer op de volle sterkte van 5 leden.

Bestuur en Raad van Toezicht

Stichting Lezen en Schrijven (statutaire naam) is een onafhankelijke stichting, gevestigd in Den Haag. De stichting heeft een dagelijks bestuur dat bestaat uit een directeur-bestuurder. Daarnaast is er een Raad van Toezicht. Met deze inrichting onderschrijft de stichting de maatschappelijke normen voor 'goed bestuur'. De stichting hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

- een scheiding tussen bestuur en toezicht
- een vastgesteld reglement voor bestuur en Raad van Toezicht
- een door de directeur-bestuurder en alle MT-leden, medewerkers, freelancers en stagiaires ondertekende gedragscode
- de publicatie van jaarverslagen en jaarrekeningen (inclusief controleverklaring) op de website www.lezenenschrijven.nl

Bestuur

Hanneke Propitius is sinds 1 januari 2024 directeur-bestuurder van Stichting Lezen en Schrijven. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor:

- het dagelijks bestuur van Stichting Lezen en Schrijven
- het formuleren van het strategisch beleid van de stichting
- het opstellen en uitvoeren van de visie op korte en lange termijn

De directeur-bestuurder voert samen met het Management Team (MT) de leiding over de organisatie. Het managementteam bestaat uit de

volgende managers en posities:

- Bouke Borger, Manager Bedrijfsvoering
- Corien Bosch, Manager Communicatie & Bewustwording
- Ester van der Wiel, Manager Werk
- Fons Cammaert, Manager Gemeenten
- Petra van Alphen, Manager Kennis & Impact

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken, volgens de maatschappelijke normen voor goed bestuur. De Raad van Toezicht benoemt de directeur-bestuurder.

De samenstelling van de huidige Raad van Toezicht is als volgt, zie tabel hieronder. Door de gemengde samenstelling is de Raad van Toezicht een verbindende schakel tussen de stichting en

de maatschappij. De leden spelen in hun eigen vakgebied een toonaangevende rol. Ze zijn begaan met maatschappelijke thema's en erkennen het belang van voldoende basisvaardigheden. De Raad van Toezicht benoemt uit zijn midden 2 leden die de auditcommissie en 2 leden die de remuneratiecommissie vormen. De directeur-bestuurder en toezichthouders hebben geen nevenfuncties die conflicteren met de belangen van de stichting.

Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht en de directie kwamen 5 keer bijeen in 2025. De auditcommissie kwam 6 keer bij elkaar. De Raad van Toezicht keurde de jaarrekening, begroting, kwartaalcijfers en het jaarplan 2026 goed. Ze werden geïnformeerd en gaven advies over nieuwe projecten en programma's gericht op de

NAAM	FUNCTIE IN RVT	TOETREDING	HOOFDFUNCTIE	NEVENFUNCTIES
Jacco Vonhof	Voorzitter, remuneratie-commissie	01-10-2023	Voorzitter MKB-Nederland Directeur-eigenaar Novon Schoonmaakbedrijven	Lid DB en Raad SER, Lid DB Stichting van de Arbeid, Bestuurslid Koning Willem I Stichting
Simone Heidema	Vicevoorzitter, auditcommissie, remuneratie-commissie	02-10-2017 Herbenoemd: 16-12-2020 Herbenoemd: 5-10-2023	Managing Partner CPI, Medeoprichter De Buitenboordmotor	
Maarten Camps	Vicevoorzitter	01-01-2023 Herbenoemd: 18-12-2025	Voorzitter Raad van Bestuur UWV	Lid Raad van Toezicht JINC, Lid Bestuur Stichting Continuïteit JINC, Lid Raad van Commissarissen TenneT, Lid Aufsichtsrat van TenneT Duitsland
Friso Douwstra	Lid, auditcommissie	01-04-2021 Herbenoemd: 17-05-2024	Gedeputeerde Provincie Fryslân	Diverse ambtsgebonden nevenfuncties, Voorzitter Eduardo Frei Foundation
Minchenu Maduro	Lid	01-01-2023 Herbenoemd: 18-12-2025	Spreker, dagvoorzitter, pedagoog Minchenu BV	Oprichter Stichting Brandon, Oprichter Revolutionair Anders
Marjan Rintel	Lid	01-06-2022 Herbenoemd: 19-05-2025	President-directeur KLM	Algemeen Bestuurslid VNO-NCW, RvC Rederij Doeksen, Bestuurslid Nationaal Fonds 4 en 5 mei

aanpak van laaggeletterdheid in Nederland. Tijdens de vergaderingen stond de Raad van Toezicht dit jaar specifiek stil bij de volgende onderwerpen:

- De nieuwe organisatiestructuur.
- Het belang van basisvaardigheden op de werkvloer.
- De ondersteuning van gemeenten, met name bij het bereiken van ouders met beperkte basisvaardigheden om overdracht van laaggeletterdheid te voorkomen
- De preventie van ziekteverzuim binnen de stichting.
- De kansen voor particuliere fondsenwerving door de stichting.
- Het reservebeleid.
- De meerjarenbegroting.

De voorzitter van de Raad van Toezicht heeft twee wekelijks contact met de directeur-bestuurder voor een informele up-date over de gang van zaken. Leden van de Raad van Toezicht zetten zich ook op andere manieren in voor onze stichting. Zo spreekt Jacco Vonhof bij een bijeenkomst met brancheorganisaties en is hij aanwezig tijdens de werkbezoeken van de staatssecretaris Mariëlle Paul en staatssecretaris Koen Becking. Minchenu Maduro presenteert op haar unieke authentieke wijze de Taalheldenprijs.

Betaling directeur-bestuurder en leden van de Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht doen hun werkzaamheden onbezoldigd. Dat betekent dat ze er geen geld voor krijgen. De directeur-bestuurder ontvangt wel een salaris van de stichting. Haar salaris is door de Raad van Toezicht goedgekeurd en valt binnen de normen van de Wet normering topinkomens (WNT) voor topfunctionarissen binnen

(semi)publieke organisaties.

Prinses Laurentien, oprichter Stichting Lezen en Schrijven

Prinses Laurentien

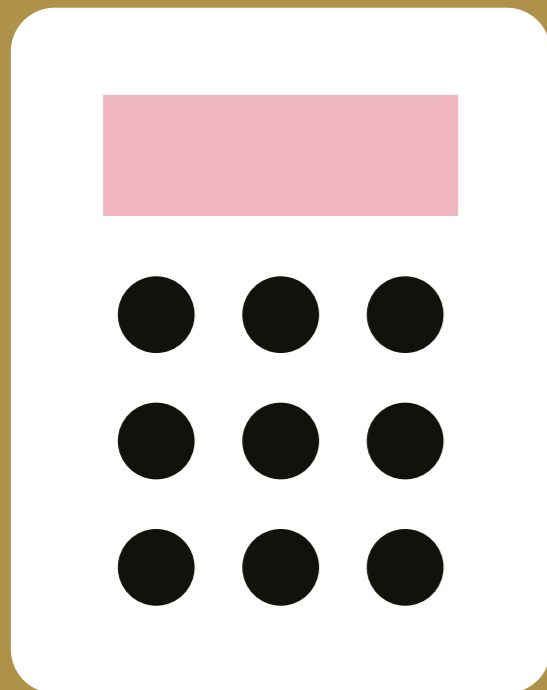
Sinds 2001 zet H.K.H. Prinses Laurentien der Nederlanden zich in voor de bevordering van geletterdheid. In 2004 is op haar initiatief Stichting Lezen en Schrijven opgericht. Met de oprichting wilde prinses Laurentien zoveel mogelijk partijen verbinden die al actief waren, of zouden moeten zijn, op het gebied van laaggeletterdheid. Want ondanks het hoge aantal mensen dat moeite heeft met lezen en schrijven, werd het destijds niet als serieus maatschappelijk vraagstuk erkend. In 2014 volgde Marja van Bijsterveldt de prinses op als voorzitter van Stichting Lezen en Schrijven. Prinses Laurentien zelf werd erevoorzitter, een functie die ze eind 2017 neerlegde. De stichting en haar oprichter werken nog steeds nauw samen. Zo reikt de prinses jaarlijks de Taalheldenprijs uit.

Projectoverzicht

Hieronder volgt een overzicht van een selectie van belangrijke projecten die vanuit projectfinanciering in 2025 zijn uitgevoerd.

PROJECTNAAM	FINANCIERING	START	EIND	PARTNERS	DOELGROEP	Doel
Laaggeletterdheid als barrière voor participatie	ZonMW	01-09-22	01-09-26	Erasmus Universiteit	Mensen in de bijstand met beperkte lees- en schrijfvaardigheid	Effecten onderzoeken van methoden voor screening en motivering tot leren van basisvaardigheden
Taal werkt!	OCW, BZ & SZW	20-02-23	01-07-25	Diverse branche-organisaties en O&O-fondsen	Werkgevers, met name in schoonmaak, transport en logistiek	Ontwikkelen werkgeversaanpak voor basisvaardigheden
Sociaal Werkbedrijf Impuls	OCW	01-01-24	30-06-26	SBCM, VNG, FNV, Cedris, CNV	Werkontwikkel-bedrijven en hun werknemers	Positieve leerervaring op het gebied van basisvaardigheden
Libelle Lekker Makkelijk Lezen	Nationale Postcode Loterij	01-01-24	31-12-27	DPG Media, Stichting ABC	Iedereen die moeite heeft met basisvaardigheden	Laagdrempelig leesplezier
Gemeentelijke gezinsaanpak geletterdheid 2025	OCW	01-01-25	31-12-25	Stichting Lezen (penvoerder), KB, VNG, SPN, VOB	Ouders met jonge kinderen, via gemeenten, bibliotheken en lokale taalnetwerken	Doorbreken van intergenerationele overdracht beperkte basisvaardigheden in gezinnen
Leerplatform LLO (taalwerkt.nl/llo)	Nationaal Groeifonds	01-01-25	31-12-27		Professionals die werknemers en werkzoekenden met beperkte basisvaardigheden ondersteunen	Vergroten van kennis en vaardigheden bij professionals, zodat zij kunnen signaleren en doorverwijzen naar passend aanbod
Branchegerichte aanpak leercultuur en basisvaardigheden	SZW	01-03-25	31-12-26		Werkgevers in schoonmaak, transport en logistiek	Positieve leercultuur op het werk
Taal werkt! voor Arbeidsmigranten	SZW	01-12-25	31-08-28		Werkgevers, O&O-fondsen en brancheorganisaties die werken met EU-arbeidsmigranten	Verbeteren van taalvaardigheid op de werkvloer

Financiën

Samenvatting financiële resultaten, inclusief toelichting inkomsten

Inleiding

Stichting Lezen en Schrijven is een missie gedreven organisatie en heeft geen winstoogmerk. Eventuele positieve resultaten worden gebruikt om het eigen vermogen op peil te houden of worden gereserveerd voor toekomstige bestedingen aan de doelstelling van de stichting.

Financieel resultaat 2025

Het jaar is afgesloten met een positief resultaat van € 636.224.

Dit positieve resultaat is enerzijds ontstaan door hogere giften dan begroot. En anderzijds door lagere bestedingen dan begroot. Zowel voor wat betreft de instellingssubsidie als bij de ongeoordeelde giften. Door de organisatie-inrichting en hoger ziekteverzuim dan begroot konden niet alle geplande activiteiten worden uitgevoerd. De pilot fondsenwerving is bewust uitgesteld. De onderbesteding wordt via bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen in komende jaren alsnog besteed aan de doelstelling.

Baten

De totale baten van de stichting bedragen in 2025 € 8.929.841. Dit bedrag is hoger dan begroot. De baten bestaan voor het grootste deel uit subsidiebaten (85%). Naast de subsidiebaten kent de stichting baten uit projecten en opdrachten die

bijdragen aan onze missie en visie (8%) en giften en baten uit fondsenwerving (7%).

Subsidiebaten

De subsidiebaten bedragen in 2025 € 7.629.187. Dit is lager dan begroot. De belangrijkste subsidie is de instellingssubsidie voor ondersteuning aanpak beperkte basisvaardigheden in gemeenten van € 7.100.000. Deze subsidie heeft een structureel karakter.

De subsidiebaten zijn gerelateerd aan de gerealiseerde uren (tegen integrale kostprijs) en materiële bestedingen binnen de subsidieprojecten.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten (projecten)

De baten uit projecten bedragen in 2025 € 668.607. Dit is hoger dan begroot. Dit betreft projecten in opdracht van organisaties en bedrijven op het gebied van laaggeletterdheid. We zetten hierbij strategisch in op projecten bij branches en organisaties waarvan wij weten dat laaggeletterdheid veel voorkomt. Deze gerichte benadering is in 2025 succesvol geweest.

Giften en baten uit fondsenwerving

De giften en baten uit fondsenwerving bedragen in 2025 € 632.225. Dit bedrag is hoger dan begroot dankzij enkele grote donaties van bedrijven en fondsen. De giften en baten uit fondsenwerving bestaan uit baten van de loterijorganisaties (Nationale Postcode Loterij en Vriendenloterij), uit bijdragen van fondsen en bedrijven, en uit bijdragen van particulieren. We besteden deze inkomsten deels aan specifieke activiteiten zoals de Taalheldenprijs, en deels aan diversificatie van inkomsten omdat we minder afhankelijk willen zijn van overheidssubsidies. Pilots op het gebied van particuliere fondsenwerving worden in 2025 voorbereid en gestart in 2026. De jaarlijkse bijdrage van de Nationale Postcode Loterij van € 300.000 heeft een structureel karakter.

Lasten

De totale lasten bedragen in 2025 € 8.320.842. Dit is lager dan begroot. Deze lasten bestaan uit personeels- en organisatiekosten en materiële projectkosten.

Personeels- en organisatiekosten

De personeels- en organisatiekosten bedragen in 2025 € 7.442.145. Dit is bijna € 300.000 lager dan begroot. Door de focus op de interne organisatie zijn niet alle geplande projecten doorgestaan en hebben wij ook minder ingezet op externe inhuur.

Materiële projectkosten

De gerealiseerde materiële kosten bedragen in 2025 € 878.697. Dit is ca € 300.000 lager dan begroot, door lager dan begrote realisatie baten uit projecten en door uitstel pilots fondsenwerving.

Beleggingen

Onze middelen worden niet belegd, maar aangehouden op bank- en spaarrekeningen. De stichting heeft daarom geen beleggingsbeleid.

Reserves en fondsen

We besteden zoveel mogelijk van onze middelen direct aan de doelstellingen. De eventueel positieve resultaten vloeien naar de reserves. We hebben een continuïteitsreserve en een aantal bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Deze dienen met name om toekomstige risico's af te dekken en te zorgen voor een financieel gezonde en stabiele organisatie. Hier ligt een risicoanalyse aan ten grondslag, die jaarlijks wordt geactualiseerd.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve (voorheen 'Algemene reserve') is opgebouwd om potentiële risico's op te vangen zoals het stopzetten of verlagen van subsidies en productiviteitsverlies met niet-dekkende

tarieven tot gevolg. De jaarlijkse risicoanalyse laat een gewenste omvang van de continuïteitsreserve zien van € 771.921 per 31-12-2025. Hierbij wordt een bandbreedte aangehouden van 10% van het berekende bedrag. De stand van de continuïteitsreserve per 31-12-2025 is € 849.113. Dit is 10% hoger dan de gewenste omvang van de continuïteitsreserve.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn bestemd voor specifieke doelstellingen in de komende jaren. Er zijn twee bestemmingsreserves met een organisatorisch karakter, t.b.v. verhuizing (€ 150.000) en aanschaf van software voor bedrijfsvoering (€ 50.000). Deze reserves zijn niet gemuteerd in 2025. Voor beide reserves geldt dat er concrete bestedingen gepland zijn in het jaar 2027. Daarnaast is er een bestemmingsreserve ten behoeve van diversificatie van de inkomsten. Deze reserve wordt in de komende jaren ingezet om andere inkomstenbronnen aan te boren, zoals particuliere fondsenwerving. Hiervoor zijn concrete bestedingen gepland in de jaren 2026 en 2027.

Bestemmingsfondsen

De bestemmingsfondsen hebben een specifieke bestemming, door derden bepaald.

Er is één bestemmingsfonds:

Egalisatiereserve instellingssubsidie (€ 305.931): deze egalisatiereserve is gevormd vanuit de instellings- subsidie 2025, het saldo wordt in 2026 besteed aan de doelstellingen binnen de instellingssubsidie.

Risico's en onzekerheden

Bij de risicoanalyse en berekening van de benodigde continuïteitsreserve zijn de volgende risico's onderkend:

- De stichting moet haar activiteiten stoppen, omdat de instellingssubsidie stopt of aanzienlijk lager is.
- De stichting verliest haar onafhankelijke positie, omdat er onvoldoende vrije middelen zijn om te kunnen agenderen/innoveren/ontwikkelen.
- De stichting komt negatief in het nieuws en middelen moeten beschikbaar zijn voor crisiscommunicatie.
- De operationele risico's gezamenlijk. Voor deze risico's zijn in de continuïteitsreserve middelen gereserveerd.

Om deze financiële risico's af te dekken en te beheersen, maken we met al onze opdrachtgevers afspraken over (wettelijke) verplichtingen, de monitoring van resultaten en verantwoording. Door interne procedures zorgen we ervoor dat we hieraan kunnen voldoen. De projectbudgetten worden gemonitord volgens een planning & control-cyclus. Periodiek kijken we met de budgethouders naar de begroting, de realisatie ten opzichte van de begroting en de verwachte kosten voor de komende periode. Ook vindt er een koppeling plaats tussen de inhoudelijke voortgang en de financiële realisatie. De directie heeft in 2025 met de interne opdrachtgevers afzonderlijk kwartaalgesprekken gevoerd en zo de belangrijkste risico's gemonitord. Voor de instellingssubsidies wordt intern elk kwartaal de voortgang besproken en er is twee keer per jaar overleg met OCW en VNG om voortgang, kwaliteit en ontwikkelingen te bespreken.

Vooruitkijken naar 2026

In 2026 geven met elkaar verdere invulling aan de strategie 2025-2028. We zorgen ervoor dat de aandacht voor laaggeletterdheid hoog op de agenda blijft. En we bereiken onze partners zoals gemeenten, taalhuizen, taalscholen en werkgevers met relevante kennis, advies en inspirerende praktijkvoorbeelden. We pakken de handschoen op waar die landelijk

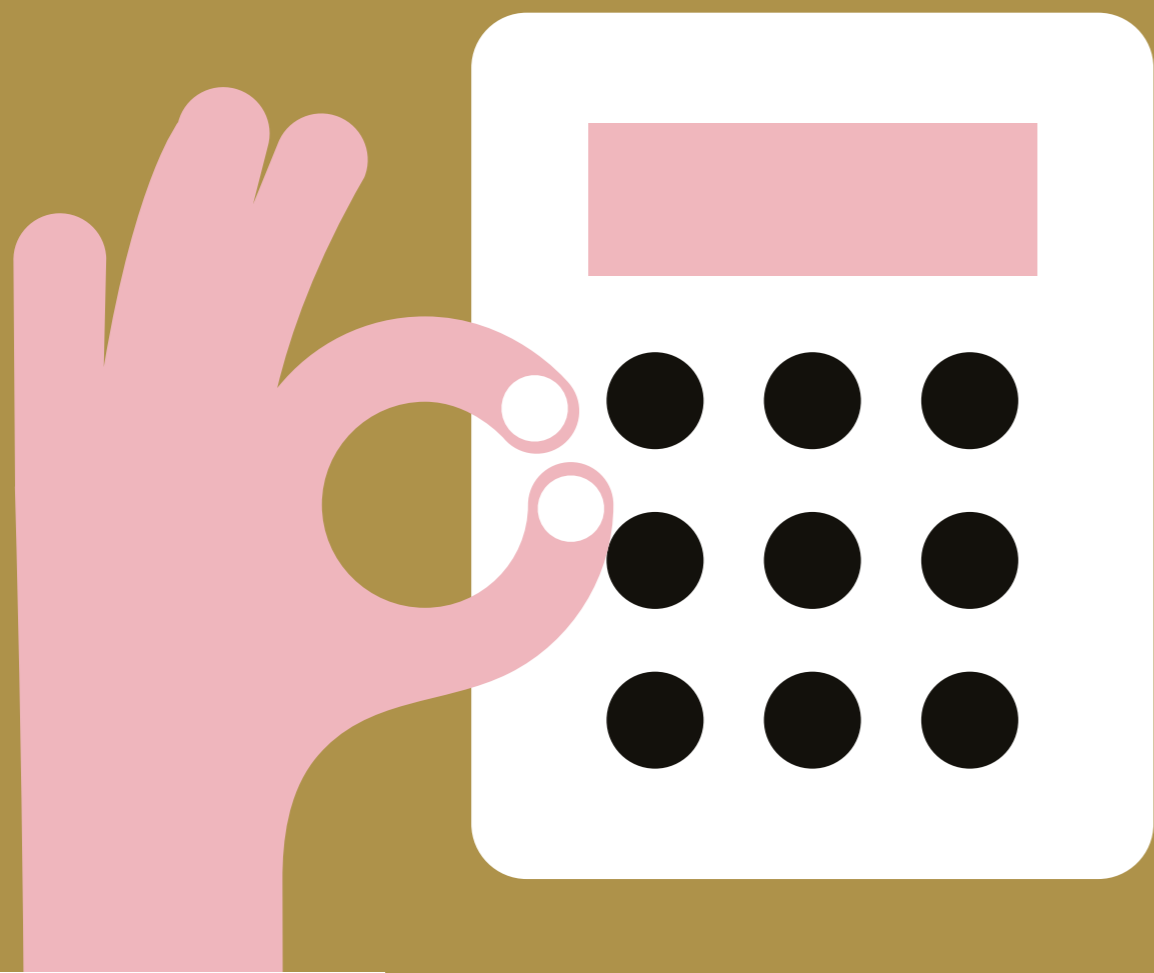
blijft liggen door met partners te laten zien hoe het kan. We blijven inzetten op een integrale wijze van laaggeletterdheid aanpakken en werken stevig verder aan onderbouwing van onze interventies. Onze kennis over laaggeletterdheid bereiden wij uit met AI-geletterdheid. De herinrichting van de arbeidsmarktstructuur en de oprichting van Regionale Werkcentra benutten we als kans om laaggeletterdheid sneller en structureel te verankeren als het gaat om participatie en werk. Ook zorgen we ervoor dat onze kennis en ervaring maximaal wordt benut bij de LLO-collectieven.

We zijn in 2026 een organisatie met een MT die integraal verantwoordelijk is voor het gezamenlijke resultaat, onze reputatie en impact. De onderlinge verbondenheid wordt verder versterkt door een goed werkend kennislemiscaat. We starten met fondsenwervende pilot rondom een mogelijke campagne met een landelijk bekende organisatie in het begin van het jaar.

BEGROTING 2026 (IN €)

Baten	
Subsidiebaten	8.386.194
Baten als tegenprestatie	492.222
Giften en baten uit fondsenwerving	662.878
TOTALE BATEN	9.541.293
Lasten	
Personeelskosten	7.832.815
Overige organisatiekosten	725.200
Totaal organisatiekosten	8.558.015
Materiële projectkosten	1.493.525
TOTALE LASTEN	10.051.540
financiële baten en lasten	20.000
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-490.247

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025

ACTIVA (IN €)	31.12.2025	31.12.2024
VASTE ACTIVA		
Materiële en immateriële vaste activa		
Verbouwingen	-	302
Inventaris	6.954	10.572
Software	18.464	-
Computers	51.616	79.483
	77.034	90.357
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Nog te ontvangen bedragen	508.786	518.522
Debiteuren	128.112	325.652
Overige vorderingen en overlopende activa	177.807	208.478
	814.705	1.052.652
Liquide middelen	2.755.044	1.884.108
TOTAAL ACTIVA	3.646.783	3.027.116
PASSIVA (IN €)	31.12.2025	31.12.2024
EIGEN VERMOGEN		
Continuïteitsreserve	849.113	908.751
Bestemmingsreserves	797.431	400.000
Bestemmingsfondsen	305.931	7.500
	1.952.475	1.316.251
VOORZIENINGEN		
Voorziening langdurige ziekte	37.730	136.982
	37.730	136.982
KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	323.493	221.884
Belastingen en premies sociale verzekeringen	307.979	361.787
Overlopende passiva	539.383	461.920
Overige schulden	485.723	528.292
	1.656.578	1.573.883
TOTAAL PASSIVA	3.646.783	3.027.116

Staat van baten en lasten

BATEN EN LASTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
BATEN			
Subsidiebaten	7.629.187	7.719.912	8.129.684
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	668.607	624.640	701.807
Giften en baten uit fondsenwerving	632.047	539.560	854.723
SOM VAN DE TOTALE BATEN	8.929.841	8.884.112	9.686.214
LASTEN			
Personeels- en organisatiekosten			
Personeelskosten			
Loonkosten (inclusief sociale lasten en pensioenen)	6.237.190	6.116.444	6.396.207
Overige personeelskosten	640.837	903.268	1.129.361
	6.878.027	7.019.712	7.525.568
Organisatiekosten			
Kantoorlasten	153.066	206.000	166.262
Algemene lasten	200.126	236.000	284.395
Overige lasten	20.971	17.000	16.932
Afschrijvingen	33.838	36.000	52.512
Huisvestingslasten	156.116	190.000	151.827
	564.118	685.000	671.928
Totaal personeels- en organisatiekosten	7.442.145	7.704.712	8.197.496
Materiele projectkosten			
Materiele projectkosten	878.697	1.199.400	1.671.158
SOM VAN DE LASTEN	8.320.842	8.904.112	9.868.654
Saldo financiële baten en lasten	27.225	20.000	29.163
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	636.224	-	-153.277
Resultaatbestemming			
Mutatie continuïteitsreserve	-59.638		-278.277
Mutatie bestemmingsreserves	397.431		125.000
Mutatie bestemmingsfondsen	298.431		-
TOTAAL	636.224	-	-153.277

Kasstroomoverzicht

KASSTROOMOVERZICHT (IN €)	Realisatie 2025	Realisatie 2024
Nettokasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	636.224	-153.277
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen	33.838	52.512
Mutatie voorzieningen	-99.252	136.982
Veranderingen in het werkkapitaal:		
Mutatie vorderingen	237.947	-121.450
Mutatie crediteuren	101.609	-61.371
Mutatie belastingen en premies sociale verzekeringen	-53.808	264.348
Mutatie overlopende passiva	77.463	26.155
Mutatie overige schulden	-42.569	-288.153
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		
Nettokasstroom uit operationele activiteiten	891.452	-144.253
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in immateriële vaste activa	-20.516	-
Investeringen in materiële vaste activa	-	-45.175
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-20.516	-45.175
Mutatie liquide middelen	870.937	-189.426
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.		
SAMENSTELLING GELDMIDDELEN (IN €)	31.12.2025	31.12.2024
Geldmiddelen per 1 januari	1.884.108	2.073.534
Mutatie liquide middelen	870.937	-189.426
Geldmiddelen per 31 december	2.755.044	1.884.108

Toelichting op de balans

Algemeen

Stichting Lezen en Schrijven is gevestigd in Nederland. Vestigingsplaats van de organisatie is Bezuidenhoutseweg 60 te Den Haag. Nummer Kamer van Koophandel: 27263438 BTW no.:8143.94.309.B.01 De stichting heeft de status van algemeen nut beogende instelling (ANBI). Bij het opstellen van de jaarrekening is aangesloten bij de Richtlijn 640 voor organisaties-zonder-winststreven en bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS. De toegepaste waarderingsgrondslagen gaan uit van de historische kosten en de continuïteit van de stichting. De activa en passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, opgenomen tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële en Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op het bedrag van de bestede kosten verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals gespecificeerd in de toelichting op de balans.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de economische levensduur van 5 jaar en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Vanwege de duur van het huurcontract aan de bezuidenhoutseweg (5 jaar) wordt ook de verbouwing over 5 jaar afgeschreven. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Afschrijvingspercentages voor alle materiële en immateriële vaste activa bedragen 20%.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, en eventueel onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorziening langdurige ziekte

De voorziening langdurige ziekte wordt gevormd voor langdurige zieke medewerkers die niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid, waarbij sprake is van een doorbetalingsverplichting van beloningen en waarvan de inschatting is dat de ziekte of arbeidsongeschiktheid tot het einde van het dienstverband niet verdwijnt. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde tenzij anders is bepaald.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben, uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn. Baten worden verantwoord als deze gerealiseerd zijn.

Baten

Alle baten worden verantwoord naar mate van de realisatie van de activiteiten waarvoor deze zijn verleend.

Bestedingen aan de doelstellingen

Hieronder zijn begrepen de direct aan de activiteiten te relateren lasten. De lasten van de projecten worden toegerekend aan de periode waar deze betrekking op hebben.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de (im)materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Eventuele boekwinsten en boekverliezen bij verkoop van (im)materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Activa

Vaste Activa

MATERIËLE VASTE ACTIVA (IN €)	MATERIËLE VASTE ACTIVA			IMMATERIËLE VASTE ACTIVA	
	VERBOUWINGEN	INVENTARIS	COMPUTERS	SOFTWARE	TOTAAL
1-1-2025					
Cumulatieve aanschafwaarde	117.329	155.893	483.618	-	756.840
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-117.027	-145.321	-404.136	-	-666.484
Boekwaarde	302	10.572	79.483	-	90.356
bij: Investerings	-	-	-	20.516	20.516
af: Desinvesteringen	-	-	-	-	-
Afschrijvingen	-302	-3.618	-27.866	-2.052	-33.838
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	-	-	-
	-302	-3.618	-27.866	18.464	-13.322
31-12-2025					
Cumulatieve aanschafwaarde	117.329	155.893	483.618	20.516	777.356
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-117.329	-148.939	-432.002	-2.052	-700.322
Boekwaarde	-	6.954	51.616	18.464	77.034

In 2025 is geïnvesteerd in een virtuele serveromgeving voor bedrijfssoftware.

Vlottende activa

VORDERINGEN (IN €)	31-12-2025	31-12-2024
Nog te ontvangen bedragen		
Nog te ontvangen projectsubsidies	46.451	58.208
Overige nog te ontvangen bedragen	462.335	460.314
	508.786	518.522
In de overige nog te ontvangen bedragen is een bedrag van € 300.000 opgenomen voor de bijdrage 2025 van de Nationale Postcode Loterij.		
Debiteuren		
Debiteuren	128.112	334.033
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-	-8.381
	128.112	325.652
Het debiteurensaldo ultimo 2025 is volledig inbaar, er is geen voorziening dubieuze debiteuren noodzakelijk.		
Overige vorderingen en overlopende activa		
Vooruitbetaalde projectkosten	30.758	65.330
Vooruitbetaalde overige bedragen	146.643	141.538
Overige vorderingen	406	1.610
	177.807	208.478
Vooruitbetaalde overige bedragen hebben grotendeels betrekking op verzekeringen, pensioenlasten en licenties die in december 2025 vooruitbetaald zijn voor het jaar 2026.		
Totaal vorderingen	814.705	1.052.652
LIQUIDE MIDDELEN (IN €)	31-12-2025	31-12-2024
Rekening-courant	170.331	58.440
Spaarrekeningen	2.584.713	1.825.668
Totaal liquide middelen	2.755.044	1.884.108

Passiva

EIGEN VERMOGEN (IN €)	01-01-2025	ONTTREKKING	TOEVOEGING	31-12-2025
Continuïteitsreserve	908.751	-103.705	44.067	849.113
Bestemmingsreserves:				
<i>t.b.v. verhuizing / verbouwing</i>	150.000	-	-	150.000
<i>t.b.v. kritische software</i>	50.000	-	-	50.000
<i>t.b.v. diversificatie inkomsten</i>	200.000	-75.022	472.453	597.431
Bestemmingsfondsen:				
<i>Egalisatiereserve instellingssubsidie</i>	-	-	305.931	305.931
<i>Bestemmingsfonds Taalheldenprijs</i>	7.500	-7.500	-	-
Totaal reserves per 31 december	1.316.251	-186.227	822.451	1.952.475

De continuïteitsreserve (voorheen 'Algemene reserve') is opgebouwd om potentiële risico's op te vangen zoals het stopzetten of verlagen van subsidies vanuit OCW en productiviteitsverlies met niet-dekkende tarieven tot gevolg. De jaarlijkse risicoanalyse laat een gewenste omvang van de continuïteitsreserve zien van € 771.921 per 31-12-2025. Hierbij wordt een bandbreedte aangehouden van 10% van het berekende bedrag. De stand van de algemene reserve per 31-12-2025 is € 849.113. Dit is 10% hoger dan de gewenste omvang van de continuïteitsreserve..

De bestemmingsreserves zijn bestemd voor specifieke doelstellingen in de komende jaren. Er zijn twee bestemmingsreserves met een organisatorisch karakter, t.b.v. verhuizing (€ 150.000) en aanschaf van software voor bedrijfsvoering (€ 50.000). Deze reserves zijn niet gemuteerd in 2025. Voor beide reserves geldt dat er concrete bestedingen gepland zijn in het jaar 2027. Daarnaast is er een bestemmingsreserve ten behoeve van diversificatie van de inkomsten. Deze reserve is gevormd uit private middelen, en wordt in de komende jaren ingezet om extra inkomstenbronnen aan te boren, zoals particuliere fondsenwerving. Hiervoor zijn concrete bestedingen gepland in de jaren 2026 en 2027.

De bestemmingsfondsen hebben een specifieke bestemming, door derden bepaald. De egalisatiereserve instellingssubsidie is gevormd vanuit publieke middelen, het saldo wordt in 2026 besteed aan de doelstellingen binnen de instellingssubsidie. Het bestemmingsfonds Taalheldenprijs is in 2025 volledig aangewend voor de betreffende bestemming.

VOORZIENINGEN (IN €)	01-01-2025	ONTTREKKING	TOEVOEGING	31-12-2025
Voorziening langdurige ziekte	136.982	-136.167	36.915	37.730
Totaal reserves per 31 december	136.982	-136.167	36.915	37.730

De voorziening langdurige ziekte is gevormd in verband met medewerkers die naar verwachting blijvend niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

KORTLOPENDE SCHULDEN (IN €)	31-12-2025	31-12-2024
Crediteuren	323.493	221.884
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	265.207	289.217
Omzetbelasting	42.772	72.570
	307.979	361.787
Overlopende passiva		
Nog te betalen projectlasten	10.868	35.440
Vakantiegeld en vakantiedagen	453.037	347.638
Nog te betalen beheer- en organisatiekosten	45.112	72.403
Overige nog te betalen lasten	30.366	6.439
	539.383	461.920
Overige schulden		
Vooruitontvangen en nog te besteden middelen	448.472	451.216
Nog terug te betalen bedragen projecten	-	11.156
Vooruit gefactureerde bedragen	37.251	65.920
	485.723	528.292
Het saldo vooruitontvangen middelen per 31-12-2025 is inclusief een vooruitontvangen bijdrage van € 232.391 van de Nationale Postcode Loterij t/m 2027 voor Libelle - extra makkelijk te lezen en inclusief een vooruitontvangen bijdrage van Fonds Neven en Nichten Zadelhoff voor het project Jongeren en Basisvaardigheden.		
Totaal kortlopende schulden	1.656.578	1.573.883

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet van toepassing

Toelichting op de afzonderlijke posten van de staat van baten en lasten

Subsidiebatens

SUBSIDIEBATEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Structurele subsidie	7.100.000	7.100.000	7.219.698
Projectsubsidies	529.187	619.912	909.986
	7.629.187	7.719.912	8.129.684

De structurele subsidie betreft de door OCW in 2025 verstrekte instellingssubsidie voor ondersteuning aanpak van beperkte basisvaardigheden. Tot 2024 ontving de stichting een meerjarige projectsubsidie voor deze werkzaamheden. Financiële verantwoording: zie tabel hieronder.

De projectsubsidies betreffen tijdelijke subsidies voor specifieke projecten, waaronder Gemeentelijke gezinsaanpak geletterdheid, SW Impuls, Branchgerichte aanpak leercultuur en basisvaardigheden, Taal werkt! voor arbeidsmigranten. Door afloop van enkele projecten zijn deze baten lager dan in 2024.

Financiële verantwoording instellingssubsidie (beschikingsnummer 1479107)

ACTIVITEIT	BEDRAG VAN DE VERLENING	PERSONELE KOSTEN	MATERIËLE KOSTEN	TOTAAL BESTEDING	EXPLOITATIE-RESULTAAT
Ondersteuningsprogramma gemeenten	4.125.137	3.809.248	196.863	4.006.111	119.026
Kennisontwikkeling en -deling	2.050.668	1.633.878	328.657	1.962.535	88.133
Expertisepunt Basisvaardigheden	394.684	361.720	23.812	385.532	9.152
Startpunt Ik wil leren	105.365	91.637	2.818	94.455	10.910
Monitoring en evaluatie	424.146	306.973	38.463	345.436	78.710
TOTAAL	7.100.000	6.203.456	590.613	6.794.069	305.931

Conform de subsidievoorwaarden wordt de totaal toegekende instellingssubsidie als bate verantwoord in 2025. In 2025 is er een onderbesteding geweest van ca 4%. Dit exploitatieresultaat is via de resultaatbestemming toegevoegd aan de egalisereserve.

Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten

BATEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten	668.607	624.640	701.807

De baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten hebben betrekking op opdrachten van organisaties en bedrijven op het gebied van laaggeletterdheid. Deze baten zijn in 2025 iets hoger dan begroot.

Giften en baten uit fondsenwerving

BATEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Giften en baten uit fondsenwerving			
Nationale Postcode Loterij	405.187	389.560	473.011
VriendenLoterij	27.024	35.000	28.761
Achmea	30.000	30.000	30.000
Overige bedrijven en fondsen	127.853	60.000	302.281
Particulieren	41.983	25.000	20.670
	632.047	539.560	854.723

De giften en baten uit fondsenwerving zijn lager dan 2024 maar hoger dan begroot. Van de Nationale Postcode Loterij ontvingen we naast de jaarbijdrage van € 300.000 ook een projectsubsidie voor Libelle extra makkelijk te lezen. Het gaat om een totale toekenning van € 477.000 voor de jaren 2024 t/m 2027, waarvan € 105.187 is besteed in 2025.

Personeels- en organisatiekosten

Personeelskosten

LASTEN (in €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Loonkosten (inclusief sociale lasten en pensioenen)			
Lonen en salarissen	4.967.688	4.904.703	5.129.042
Sociale lasten	864.088	826.708	864.521
Pensioenlasten	405.414	385.033	402.644
	6.237.190	6.116.444	6.396.207
Overige personeelslasten			
Inhuur derden	407.018	407.768	786.476
Opleidingskosten	52.202	75.000	96.994
Arbokosten	38.391	61.000	67.835
Verzekeringen ziektewet	25.574	30.000	30.994
Overige personeelskosten	117.652	329.500	147.062
	640.837	903.268	1.129.361
Totaal personeelskosten	6.878.027	7.019.712	7.525.568
(in FTE)			
Gemiddeld in dienst	62,5	63,6	68,1
Gemiddelde personeelslasten per FTE bedragen:	€ 103.520	€ 103.961	€ 98.901

De gemiddelde formatie over 2025 ligt iets lager dan begroot. De overige personeelskosten zijn lager dan begroot. Hier was budget opgenomen voor kosten in verband met herinrichting van de organisatie, maar de betreffende kosten zijn bij loonkosten en advieskosten verantwoord.

Organisatiekosten

KANTOORLASTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Automatiseringslasten	126.908	162.000	131.950
Telefoonkosten	17.990	30.000	27.702
Overige kantoorlasten	8.168	14.000	6.610
	153.066	206.000	166.262
ALGEMENE LASTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Administratiekosten	78.051	88.000	89.909
Accountantskosten	44.543	47.000	76.147
Advieskosten	77.500	101.000	118.330
Overige algemene kosten	32	-	9
	200.126	236.000	284.395

De kantoorlasten zijn lager dan begroot en lager dan in 2025. Binnen de automatiseringskosten is kritisch gekeken naar de voorgenomen uitgaven en waar mogelijk is er bezuinigd.

Bij de algemene lasten is ook een besparing gerealiseerd ten opzichte van begroting en ten opzichte van 2024.

OVERIGE LASTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
overige lasten	20.971	17.000	16.932
	20.971	17.000	16.932
AFSCHRIJVINGEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Verbouwingen	302	-	12.335
Inventaris	3.618	4.000	8.844
Computers	27.866	30.000	31.333
Software	2.052	2.000	-
	33.838	36.000	52.512

HUISVESTINGSLASTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Huur onroerende zaken	131.168	165.300	126.935
Schoonmaaklasten	24.112	23.700	24.122
Overige huisvestingslasten	836	1.000	770
	156.116	190.000	151.827

Bij de huisvestingskosten was in de begroting rekening gehouden met een hoog niveau aan servicekosten, de realisatie is lager geweest.

TOTAAL ORGANISATIEKOSTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Totaal organisatiekosten	564.118	685.000	671.928

TOTAAL PERSONEELS- EN ORGANISATIEKOSTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Totaal personeels- en organisatiekosten	7.442.145	7.704.712	8.197.496

TOTAAL MATERIËLE PROJECTKOSTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Totaal materiële projectkosten	878.697	1.199.400	1.671.158

De materiële projectkosten zijn lager dan begroot door onderbesteding bij de instellingssubsidie en lagere bestedingen vanuit baten fondsenwerving.

SOM VAN DE LASTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
som van de lasten	8.320.842	8.904.112	9.868.654

SALDO FINANCIËLE BATEN EN LASTEN (IN €)	REALISATIE 2025	BEGROTING 2025	REALISATIE 2024
Rentebaten/lasten	28.316	20.000	30.245
Financiële kosten	-1.091	-	-1.082
	27.225	20.000	29.163

Bezoldiging van (voormalige) bestuurders en commissarissen

De WNT is van toepassing op Stichting Lezen en Schrijven. Het voor Stichting Lezen en Schrijven toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 € 246.000 (dit betreft het algemene bezoldigingsmaximum).

1 : Bezoldiging topfunctionarissen

NAAM: J.W. PROPITIUS	2025
Functiegegevens	Directeur/ bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 147.803
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.320
Subtotaal	€ 164.123
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 246.000
Overschrijding	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 164.123
NAAM: J.W. PROPITIUS	2024
Functiegegevens	Directeur/ bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2024	1/1 - 31/5
Aantal kalendermaanden functievervulling in 2024	5
Omvang dienstverband in uren per kalenderjaar	640
Dienstbetrekking	nee
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 2024	€ 141.440
Bezoldiging	
Bezoldiging 2024	€ 80.000
Overschrijding	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 80.000

NAAM: J.W. PROPITIUS	2024
Functiegegevens	Directeur/bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2025	1/6 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,000
Dienstbetrekking	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 80.484
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 9.752
Subtotaal	€ 90.236
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 136.235
Overschrijding	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 90.236

A. DE GRAAF-DRIESEN	2025	2024
Functiegegevens	Adjunct-Directeur	Adjunct-Directeur
Aanvang en einde functievervulling	1/1 - 30/4	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,900	0,900
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 47.176	€ 115.430
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 4.739	€ 13.541
Subtotaal	€ 51.915	€ 128.971
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	€ 73.381	€ 209.700
Overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 51.915	€ 128.971

2: Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionaris met dienstbetrekking

A. DE GRAAF-DRIESEN	2024
Functiegegevens bij beëindiging dienstverband	Adjunct-Directeur
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,900
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2025
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 19.689
Individueel toepasselijk maximum	€ 67.500
Overschrijding	n.v.t.
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	€ 19.689
Waarvan betaald in 2025	€ 19.689

3: Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
J. Vonhof	lid Raad van Toezicht, voorzitter
M. Camps	lid Raad van Toezicht
M. Maduro	lid Raad van Toezicht
M. Rintel	lid Raad van Toezicht
S. Heidema	lid Raad van Toezicht
F. Douwstra	lid Raad van Toezicht

De leden van de Raad van Toezicht verrichten hun werkzaamheden onbezoldigd en declareren geen onkosten.

4: Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2025 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht van Stichting Lezen & Schrijven.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Lezen & Schrijven te 's-Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Lezen & Schrijven per 31 december 2025 en van het resultaat over 2025 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT) en de door de minister op grond van artikel 9 lid 2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vastgestelde voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen;
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde subsidiebatens, -lasten en -balansmutaties over 2025 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de relevante bepalingen van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, zoals vastgelegd in hoofdstuk 5 van versie 4 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, en de doelgebonden en niet doelgebonden subsidieverplichtingen, zoals vastgelegd in de verleningsbeschikking.

Wamberg Offices
Wamberg 37
1083 CW Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam
Telefoon 020 571 23 45

E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, versie 4 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS en de bepalingen van en de Regeling Controleprotocol WNT vallen.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Lezen & Schrijven zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die volgens de door de minister op grond van artikel 9 lid 2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vastgestelde voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT), alsmede de door de minister op grond van artikel 9 lid 2 van de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS vastgestelde voorschriften voor de jaarverslaggeving niet bekostigde instellingen.

Het bestuur is er ook voor verantwoordelijk dat de in jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede balansmutaties voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals vermeld in hoofdstuk 5 van versie 4 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2025, versie 4 van het Accountantsprotocol behorend bij de Kaderregeling subsidies OCW, SZW en VWS, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties voldoen in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 11 juni 2026

Dubois & Co. Registeraccountants

J.J.M. Huijbregts RA

Colofon

Dit is een publicatie van Stichting Lezen en Schrijven.

www.lezenenschrijven.nl

Mei 2026 © Stichting Lezen en Schrijven

